የአዲስ አበባ ሲቪል ሰርቪስ የልምምድ ፈተና

Public Health / Health Officer – 100 Questions

All Levels
English + Amharic

የፈተናው ዓላማ፡- ለአዲስ አበባ ከተማ ሲቪል ሰርቪስ የብቃት ምዘና ዝግጅት ለማገዝ።

አስፈላጊ ማስታወሻ፡- ይህ የልምምድ ፈተና ነው፤ የአዲስ አበባ ሲቪል ሰርቪስ ይፋዊ የፈተና ወረቀት ወይም የተረጋገጠ የመጨረሻ ሲላበስ አይደለም።

አጠቃላይ መመሪያ

- ጠቅላላ ጥያቄዎች፡- 100
- የጥያቄ ዓይነት፡- Multiple Choice (A–D)
- እያንዳንዱ ጥያቄ፡- 1 ነጥብ
- ጠቅላላ ነጥብ፡- 100
- መልስና ማብራሪያ ከእያንዳንዱ ጥያቄ በኋላ ተቀምጧል።

Section 1: Epidemiology – ወረርሽኝ ጥናት (1–10)

1. What is epidemiology? / ኤፒዲሚዮሎጂ ምንድን ነው?

A. Study of individual patient treatment / የአንድ ታካሚ ሕክምና ጥናት
B. Study of distribution and determinants of health events in populations / በሕዝብ ውስጥ የጤና ክስተቶችን ስርጭትና መንስኤዎች ማጥናት
C. Study of hospital buildings / የሆስፒታል ሕንፃዎች ጥናት
D. Study of drug manufacturing / የመድኃኒት ማምረት ጥናት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- Epidemiology studies the distribution and determinants of health-related events in populations and applies the findings to control health problems. ኤፒዲሚዮሎጂ የጤና ችግሮች በሕዝብ ውስጥ እንዴት እንደሚሰራጩና ምን እንደሚያስከትላቸው ያጠናል።

2. Which measure describes new cases of a disease in a population over a specified period? / በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የተከሰቱ አዳዲስ የበሽታ ጉዳዮችን የሚለካው የትኛው ነው?

A. Prevalence / የበሽታ ነባር ስርጭት
B. Incidence / የአዳዲስ በሽታ ክስተት
C. Mortality / ሞት
D. Fertility / የመውለድ መጠን

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ Incidence measures new cases occurring during a specified period among the population at risk. Prevalence measures all existing cases at a given time or during a period. ኢንሲደንስ አዳዲስ ጉዳዮችን፣ ፕሪቫለንስ ደግሞ ነባር ጉዳዮችን ይለካል።

3. A disease that is constantly present in a community is called: / በአንድ ማህበረሰብ ውስጥ በቋሚነት የሚገኝ በሽታ ምን ይባላል?

A. Pandemic / ዓለም አቀፍ ወረርሽኝ
B. Endemic / በአካባቢው በቋሚነት የሚገኝ
C. Epidemic / ወረርሽኝ
D. Sporadic / አልፎ አልፎ የሚከሰት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ Endemic means the usual or expected presence of a disease in a particular geographical area or population. ኤንደሚክ ማለት አንድ በሽታ በተወሰነ አካባቢ በተለመደ ደረጃ መኖሩ ነው።

4. What is the main purpose of a case-control study? / Case-control ጥናት ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. To measure population size / የሕዝብ ብዛትን መለካት
B. To compare previous exposures between cases and controls / በታመሙና ባልታመሙ ቡድኖች የቀድሞ ተጋላጭነትን ማነጻጸር
C. To provide treatment / ሕክምና መስጠት
D. To measure hospital costs / የሆስፒታል ወጪ መለካት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ Case-control studies start with people who have the outcome (cases) and those who do not (controls), then compare past exposures. ጥናቱ ከታመሙና ካልታመሙ ሰዎች በመነሳት የቀድሞ ተጋላጭነታቸውን ያነጻጽራል።

5. Which is an example of a risk factor for hypertension? / ለደም ግፊት ከፍተኛ መሆን የአደጋ ምክንያት የሆነው የትኛው ነው?

A. Excessive salt intake / ከመጠን በላይ ጨው መጠቀም
B. Regular physical activity / መደበኛ የአካል እንቅስቃሴ
C. Balanced diet / የተመጣጠነ ምግብ
D. Avoiding tobacco / ትምባሆን መተው

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ High sodium intake can increase blood pressure. Reducing salt, maintaining a healthy weight and being physically active help reduce risk. ከፍተኛ የጨው አጠቃቀም የደም ግፊትን ሊያሳድግ ይችላል።

6. What does a confidence interval communicate? / Confidence interval ምንን ያሳያል?

A. Uncertainty around an estimate / በግምት ዙሪያ ያለውን እርግጠኝነት እጥረት
B. The exact population value / ትክክለኛውን የሕዝብ እሴት
C. The number of hospitals / የሆስፒታሎች ብዛት
D. The treatment duration / የሕክምና ጊዜ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- A confidence interval gives a range of plausible values for a population parameter, reflecting sampling uncertainty. የConfidence interval የጥናት ውጤት በምን ክልል ውስጥ ሊሆን እንደሚችል ያሳያል።

7. Which measure is most appropriate for describing the proportion of a population with a disease at a specific time? / በአንድ የተወሰነ ጊዜ በሽታው ያለባቸውን የሕዝብ መጠን ለመግለጽ የትኛው መለኪያ ይጠቅማል?

A. Incidence rate / የአዳዲስ ጉዳይ መጠን
B. Point prevalence / በአንድ ጊዜ ያለ ስርጭት
C. Case fatality rate / የታመሙ ሰዎች ሞት መጠን
D. Birth rate / የልደት መጠን

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- Point prevalence measures all existing cases at a specific point in time. በተወሰነ ቀን ወይም ጊዜ በሽታው ያለባቸውን ሰዎች ይለካል።

8. What is the primary purpose of randomization in a clinical trial? / በክሊኒካዊ ሙከራ ውስጥ Randomization ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. To reduce selection bias and balance confounding factors / የምርጫ አድልዎን ለመቀነስና ግራ የሚያጋቡ ምክንያቶችን ለማመጣጠን
B. To increase the cost / ወጪን ለመጨመር
C. To select only healthy people / ጤነኛ ሰዎችን ብቻ ለመምረጥ
D. To avoid data collection / መረጃ መሰብሰብን ለማስቀረት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Random allocation helps make comparison groups similar on average, reducing selection bias and confounding. ተሳታፊዎችን በዕጣ መመደብ የቡድኖችን ንጽጽር የበለጠ ፍትሐዊ ያደርጋል።

9. What is the most appropriate measure of central tendency for highly skewed income data? / በጣም የተዛባ የገቢ መረጃ ለመግለጽ የትኛው የመሃል እሴት መለኪያ ይመረጣል?

A. Mean / አማካይ
B. Median / መካከለኛ እሴት
C. Range / የእሴቶች ልዩነት
D. Variance / ልዩነት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ The median is less affected by extreme values and is usually preferred for highly skewed distributions. ሜዲያን ከከፍተኛ ወይም ከዝቅተኛ ጽንፈኛ እሴቶች ብዙ አይጎዳም።

10. What is the main use of a cohort study? / Cohort study ዋና ጥቅሙ ምንድን ነው?

A. To compare hospital buildings / ሆስፒታሎችን ማነጻጸር
B. To follow exposed and unexposed groups to observe outcomes / ተጋላጭና ያልተጋለጡ ቡድኖችን ተከታትሎ ውጤት ማየት
C. To provide vaccination / ክትባት መስጠት
D. To measure patient satisfaction only / የታካሚ እርካታን ብቻ መለካት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ Cohort studies follow groups over time to compare the occurrence of outcomes according to exposure status. ኮሆርት ጥናት ተጋላጭና ያልተጋለጡ ሰዎችን በጊዜ ሂደት በመከታተል የበሽታ ክስተትን ያነጻጽራል።

Section 2: Disease Surveillance and Outbreak Investigation – ቁጥጥርና ወረርሽኝ ምርመራ (11–20)

11. What is disease surveillance? / የበሽታ ክትትል ምንድን ነው?

A. Continuous systematic collection, analysis and use of health data / የጤና መረጃን በቀጣይነት መሰብሰብ፣ መተንተንና መጠቀም
B. Occasional hospital inspection only / አልፎ አልፎ ሆስፒታልን ብቻ መመርመር
C. Treatment of all patients / ሁሉንም ታካሚዎች ማከም
D. Purchasing medicines / መድኃኒት መግዛት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Surveillance provides timely information for public health action. የበሽታ ክትትል ለፈጣን ውሳኔና ለቁጥጥር የሚያገለግል መረጃ ያቀርባል።

12. What is the first important step when an outbreak is suspected? / ወረርሽኝ እንዳለ ሲጠረጠር ከመጀመሪያ መደረግ ያለበት ዋና እርምጃ ምንድን ነው?

A. Wait until many people become sick / ብዙ ሰዎች እስኪታመሙ መጠበቅ
B. Verify the diagnosis and determine whether cases exceed expected levels / ምርመራውን ማረጋገጥና ከተጠበቀው በላይ መሆኑን መመርመር
C. Close all health facilities / ሁሉንም ጤና ተቋማት መዝጋት
D. Announce the outbreak without evidence / ማስረጃ ሳይኖር ወረርሽኝ መታወጅ

Answer: B

www.yebichaso.et

Explanation / ማብራሪያ፡- Verify the diagnosis and confirm that the observed number of cases is above the expected baseline before drawing conclusions. የበሽታውን ምርመራና ከተለመደው የጉዳይ ብዛት በላይ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

13. What is a line list in outbreak investigation? / በወረርሽኝ ምርመራ ውስጥ Line list ምንድን ነው?

A. A list of medicines / የመድኃኒቶች ዝርዝር
B. A case-by-case table containing key information / የእያንዳንዱን ታካሚ ዋና መረጃ የሚይዝ ሰንጠረዥ
C. A hospital staff schedule / የሠራተኞች የሥራ መርሐ ግብር
D. A financial report / የገንዘብ ሪፖርት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- A line list records details such as age, sex, location, symptom onset, exposure and outcome for each case. የታካሚውን ዕድሜ፣ ፆታ፣ አድራሻ፣ ምልክት የጀመረበትን ቀንና ውጤት ይመዘግባል።

14. What does an epidemic curve show? / Epidemic curve ምንን ያሳያል?

A. Cases by time of symptom onset / በምልክት መጀመሪያ ጊዜ መሠረት የጉዳዮች ብዛት
B. Hospital budget / የሆስፒታል በጀት
C. Staff performance / የሠራተኞች አፈጻጸም
D. Population density only / የሕዝብ ጥግግት ብቻ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- An epidemic curve plots cases over time and helps identify outbreak patterns and possible exposure periods. የወረርሽኙን መቼ እንደጀመረና እንዴት እንደተስፋፋ ለመረዳት ይረዳል።

15. Which action is most important in controlling a suspected cholera outbreak? / የኮሌራ ወረርሽኝ ሲጠረጠር በጣም አስፈላጊ የሆነው እርምጃ የትኛው ነው?

A. Safe water, sanitation, hygiene and prompt case management / ንጹህ ውሃ፣ ንጽህና፣ የአካባቢ ሳኒቴሽንና ፈጣን የታካሚ አያያዝ
B. Stop all food distribution / ሁሉንም የምግብ ስርጭት ማቆም
C. Give antibiotics to everyone / ለሁሉም ሰው አንቲባዮቲክ መስጠት
D. Avoid reporting cases / ጉዳዮችን አለመዘገብ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Cholera control depends on safe water, sanitation, hand hygiene, surveillance and rapid rehydration and clinical care. የኮሌራ ቁጥጥር በንጹህ ውሃ፣ በንጽህናና በፈጣን የፈሳሽ እጥረት ሕክምና ላይ ይመሠረታል።

16. What is active surveillance? / Active surveillance ምንድን ነው?

A. Health workers actively seek information and cases / የጤና ሠራተኞች ጉዳዮችን በንቃት ፈልገው መረጃ የሚሰበስቡበት

B. Waiting for reports only / ሪፖርት እስኪመጣ መጠበቅ ብቻ
C. Stopping all reporting / ሪፖርትን ማቆም
D. Collecting financial data only / የገንዘብ መረጃ ብቻ መሰብሰብ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Active surveillance involves actively contacting facilities or communities to identify cases. የጤና ባለሙያዎች በራሳቸው ተነሳሽነት ታካሚዎችንና መረጃዎችን ይፈልጋሉ።

17. What is the purpose of contact tracing? / Contact tracing ዓላማው ምንድን ነው?

A. Identify and follow people exposed to an infectious case / ከተላላፊ በሽተኛ ጋር የተገናኙ ሰዎችን መለየትና መከታተል
B. Identify hospital suppliers / የሆስፒታል አቅራቢዎችን መለየት
C. Count health workers / የጤና ሠራተኞችን መቁጠር
D. Register new buildings / አዳዲስ ሕንፃዎችን መመዝገብ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Contact tracing helps identify exposed people early, provide advice or testing, and reduce onward transmission. በሽታው የተጋለጡ ሰዎችን ቀድሞ ለመለየትና ስርጭትን ለመቀነስ ይረዳል።

18. What is a standard case definition? / Standard case definition ምንድን ነው?

A. A consistent set of criteria for classifying cases / ጉዳዮችን በተመሳሳይ መስፈርት ለመለየት የሚያገለግል መመዘኛ
B. A list of staff salaries / የሠራተኞች ደመወዝ ዝርዝር
C. A treatment bill / የሕክምና ወጪ ደረሰኝ
D. A hospital map / የሆስፒታል ካርታ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- A standard case definition uses consistent clinical, laboratory and person/place/time criteria to classify cases. ሁሉም ተመራማሪዎች ጉዳዮችን በአንድ መስፈርት እንዲለዩ ያደርጋል።

19. What is the purpose of laboratory confirmation during an outbreak? / በወረርሽኝ ጊዜ የላቦራቶሪ ማረጋገጫ ዓላማው ምንድን ነው?

A. To identify the causative agent / በሽታውን የሚያስከትለውን ተህዋሲ ለመለየት
B. To determine staff attendance / የሠራተኛ መገኘትን ለመወሰን
C. To calculate salaries / ደመወዝ ለማስላት
D. To measure building size / የሕንፃ መጠን ለመለካት

Answer: A

www.yebichaso.et

Explanation / ማብራሪያ፡- Laboratory testing can confirm the pathogen and guide appropriate public health action. የበሽታውን መንስኤ በማረጋገጥ ትክክለኛ የቁጥጥር እርምጃ ለመውሰድ ይረዳል።

20. Which is an appropriate communication practice during an outbreak? / በወረርሽኝ ጊዜ ተገቢ የግንኙነት ልምድ የትኛው ነው?

A. Share unverified rumours / ያልተረጋገጠ ወሬ ማሰራጨት
B. Provide timely, accurate and understandable information / በጊዜው፣ ትክክለኛና ለሕዝብ የሚገባ መረጃ መስጠት
C. Hide all information / ሁሉንም መረጃ መደበቅ
D. Blame affected communities / ተጎጂ ማህበረሰቦችን መውቀስ

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- Clear and trusted communication builds cooperation and helps people take protective action. ግልጽና ትክክለኛ መረጃ የሕዝብን ትብብር ያጠናክራል።

Section 3: Communicable Diseases – ተላላፊ በሽታዎች (21–30)

21. Which organism causes tuberculosis? / ሳንባ ነቀርሳን የሚያስከትለው ምንድን ነው?

A. Virus / ቫይረስ
B. Mycobacterium tuberculosis / ማይኮባክቴሪየም ቲዩበርክሎሲስ
C. Fungus / ፈንገስ
D. Protozoa / ፕሮቶዞዋ

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- Tuberculosis is caused by the bacterium *Mycobacterium tuberculosis* and commonly spreads through the air from infectious pulmonary TB patients. ሳንባ ነቀርሳ በባክቴሪያ የሚከሰት ሲሆን በአየር ይተላለፋል።

22. Which is the main route of malaria transmission? / የወባ ዋና የመተላለፊያ መንገድ የትኛው ነው?

A. Contaminated food / የተበከለ ምግብ
B. Bite of an infected female Anopheles mosquito / በተበከለች ሴት Anopheles ትንኝ ንክሻ
C. Handshake / እጅ መጨባበጥ
D. Sharing clothes / ልብስ መጋራት

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- Malaria parasites are transmitted mainly through the bite of an infected female Anopheles mosquito. ወባ በተበከለች ሴት Anopheles ትንኝ ንክሻ ይተላለፋል።

23. Which is an effective method for preventing HIV transmission? / የHIV መተላለፍን ለመከላከል ውጤታማ የሆነው የትኛው ነው?

www.yebichaso.et

A. Sharing needles / መርፌ መጋራት
B. Correct and consistent condom use / ኮንዶምን በትክክልና በቋሚነት መጠቀም
C. Sharing toothbrushes / የጥርስ ብሩሽ መጋራት
D. Avoiding exercise / እንቅስቃሴን መተው

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ Correct condom use, sterile injection equipment, HIV testing and effective antiretroviral treatment reduce HIV transmission. ኮንዶምን በትክክል መጠቀም፣ ንጹህ መርፌ መጠቀምና ሕክምና መከታተል ስርጭቱን ይቀንሳሉ።

24. What is the main purpose of directly observed treatment support in TB care? / በTB ሕክምና ውስጥ የታዛቢ ድጋፍ ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. To ensure treatment adherence and support the patient / ሕክምናው እንዲከተል ማረጋገጥና ታካሚውን መደገፍ
B. To stop treatment early / ሕክምናን ቀድሞ ማቆም
C. To avoid follow-up / ክትትልን ማስቀረት
D. To replace laboratory testing / የላቦራቶሪ ምርመራን መተካት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Treatment support helps patients complete the full prescribed regimen and reduces the risk of treatment failure and drug resistance. ታካሚው ሙሉ የሕክምና ኮርሱን እንዲጨርስ ይረዳል።

25. Which disease is commonly associated with acute watery diarrhoea and severe dehydration? / ከከባድ የውሃ ተቅማጥና የፈሳሽ እጥረት ጋር በብዛት የሚያያዘው በሽታ የትኛው ነው?

A. Tuberculosis / ሳንባ ነቀርሳ
B. Cholera / ኮሌራ
C. Hypertension / የደም ግፊት
D. Diabetes / ስኳር በሽታ

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፦ Cholera can cause sudden profuse watery diarrhoea and life-threatening dehydration. ኮሌራ በፍጥነት ከባድ የፈሳሽ እጥረት ሊያስከትል ይችላል።

26. What is the most important immediate treatment for severe dehydration due to diarrhoea? / በተቅማጥ ምክንያት ለተፈጠረ ከባድ የፈሳሽ እጥረት ዋናው ፈጣን ሕክምና ምንድን ነው?

A. Rehydration according to clinical protocol, often intravenous fluids / በሕክምና መመሪያ መሠረት ፈሳሽ መመለስ፣ ብዙ ጊዜ በደም ሥር
B. Avoid all fluids / ሁሉንም ፈሳሽ መከልከል
C. Give painkillers only / ማስታገሻ ብቻ መስጠት
D. Delay treatment / ሕክምናን ማዘግየት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Severe dehydration requires urgent rehydration, commonly IV fluids, with ORS as soon as the patient can drink. ከባድ የፈሳሽ እጥረት አስቸኳይ ፈሳሽ መመለስ ይፈልጋል።

27. Which action helps prevent respiratory infection transmission in health facilities? / በጤና ተቋማት የመተንፈሻ አካል በሽታ ስርጭትን ለመቀነስ የሚረዳው ምንድን ነው?

A. Respiratory hygiene, ventilation and appropriate infection prevention measures / የሳልና ማስነጠስ ንጽህና፣ አየር ማናፈሻና ተገቢ የኢንፌክሽን መከላከያ
B. Overcrowding / መጨናነቅ
C. Reusing masks without proper handling / ማስክን በተገቢ ሁኔታ ሳይያዙ መድገም
D. Closing windows in all settings / በሁሉም ቦታ መስኮቶችን መዝጋት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Ventilation, respiratory hygiene, appropriate masks and separation of infectious patients reduce respiratory transmission. አየር ማስገባትና የሳል ንጽህና ስርጭትን ይቀንሳሉ።

28. Which is a vaccine-preventable disease? / በክትባት መከላከል የሚቻለው በሽታ የትኛው ነው?

A. Measles / ኩፍኝ
B. Hypertension / የደም ግፊት
C. Diabetes mellitus / ስኳር በሽታ
D. Osteoarthritis / የመገጣጠሚያ በሽታ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Measles is preventable through vaccination. High and equitable immunization coverage is essential to prevent outbreaks. ኩፍኝ በክትባት መከላከል ይቻላል።

29. What is antimicrobial resistance? / Antimicrobial resistance ምንድን ነው?

A. Microorganisms become resistant to medicines that previously worked / ተህዋሲያን ቀድሞ ይሠሩባቸው ለነበሩ መድኃኒቶች መቋቋም ሲያዳብሩ
B. Patients become taller / ታካሚዎች ረጅም መሆን
C. Medicines become cheaper / መድኃኒቶች ዋጋ መቀነስ
D. Hospitals become larger / ሆስፒታሎች መስፋት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ AMR occurs when microorganisms change so that medicines become less effective. Misuse and overuse of antimicrobials contribute to it. ተህዋሲያን መድኃኒቶችን መቋቋም ሲጀምሩ ሕክምናው ውጤታማነቱን ያጣል።

30. What is the best public health approach to prevent vaccine-preventable disease outbreaks? / በክትባት የሚከላከሉ በሽታዎች ወረርሽኝን ለመከላከል የተሻለው አቀራረብ ምንድን ነው?

A. Maintain high and equitable vaccination coverage / ከፍተኛና ፍትሐዊ የክትባት ሽፋንን መጠበቅ
B. Vaccinate only urban residents / የከተማ ነዋሪዎችን ብቻ መከተብ
C. Stop routine immunization / መደበኛ ክትባትን ማቆም
D. Avoid monitoring coverage / የክትባት ሽፋንን አለመከታተል

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- High coverage across all communities reduces susceptible populations and protects people who cannot be vaccinated. በሁሉም ማህበረሰቦች ከፍተኛ የክትባት ሽፋን መኖር ወረርሽኝን ይቀንሳል።

Section 4: Maternal, Child Health and Immunization – የእናቶችና ሕፃናት ጤና (31–40)

31. What is the recommended duration of exclusive breastfeeding? / በተለይ የጡት ወተት ብቻ መመገብ የሚመከረው እስከ ስንት ወር ነው?

A. 2 months / 2 ወር
B. 4 months / 4 ወር
C. 6 months / 6 ወር
D. 12 months / 12 ወር

Answer: C

Explanation / ማብራሪያ፡- WHO recommends exclusive breastfeeding for the first six months, with appropriate complementary foods introduced at six months while breastfeeding continues. የጡት ወተት ብቻ ለመጀመሪያዎቹ 6 ወራት ይመከራል።

32. What is the main purpose of antenatal care (ANC)? / የእርግዝና ክትትል ዋና ዓላማ ምንድን ነው?

A. Detect risks early and support the health of mother and baby / አደጋዎችን ቀድሞ መለየትና የእናትንና የሕፃኑን ጤና መደገፍ
B. Provide services only after delivery / ከወሊድ በኋላ ብቻ አገልግሎት መስጠት
C. Replace skilled delivery care / በባለሙያ የሚሰጥ የወሊድ እንክብካቤን መተካት
D. Avoid screening / ምርመራን ማስቀረት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- ANC supports prevention, screening, early detection and management of pregnancy-related risks. የእርግዝና ክትትል የእናትና የሕፃን ጤና ችግሮችን ቀድሞ ለመለየት ይረዳል።

33. Which is a danger sign during pregnancy requiring urgent assessment? / በእርግዝና ወቅት አስቸኳይ ምርመራ የሚፈልግ የአደጋ ምልክት የትኛው ነው?

A. Vaginal bleeding / ከሴት ብልት ደም መፍሰስ
B. Mild appetite change / ቀላል የምግብ ፍላጎት ለውጥ

www.yebichaso.et

C. Normal fetal movement / መደበኛ የፅንስ እንቅስቃሴ
D. Mild tiredness after activity / ከእንቅስቃሴ በኋላ ቀላል ድካም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Vaginal bleeding during pregnancy can indicate a serious complication and requires urgent clinical evaluation. በእርግዝና ጊዜ ደም መፍሰስ ከባድ ችግር ሊያመለክት ስለሚችል ፈጣን ምርመራ ያስፈልጋል።

34. When should complementary feeding generally begin? / ተጨማሪ ምግብ በአጠቃላይ መቼ መጀመር አለበት?

A. At birth / ሲወለድ
B. At 3 months / በ3 ወር
C. At 6 months / በ6 ወር
D. At 12 months / በ12 ወር

Answer: C

Explanation / ማብራሪያ፡- Complementary foods should generally begin at six months because breast milk alone is no longer sufficient to meet all nutritional needs. ከ6 ወር ጀምሮ የሕፃኑን የንጥረ ምግብ ፍላጎት ለማሟላት ተጨማሪ ምግብ ያስፈልጋል።

35. What is the main purpose of postnatal care? / የድህረ ወሊድ ክትትል ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Monitor mother and newborn for complications / እናትና አራስ ሕፃንን ለችግሮች መከታተል
B. Stop breastfeeding / ጡት ማጥባትን ማቆም
C. Avoid newborn examination / አራስን አለመመርመር
D. Replace immunization / ክትባትን መተካት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Postnatal care identifies complications such as bleeding, infection, feeding difficulties and newborn danger signs. የድህረ ወሊድ ክትትል በእናትና በሕፃን ላይ የሚከሰቱ አደገኛ ሁኔታዎችን ቀድሞ ይለያል።

36. Which indicator measures maternal deaths related to pregnancy and childbirth per 100,000 live births? / ከእርግዝናና ወሊድ ጋር የተያያዙ ሞቶችን በ100,000 ሕያዋን ልደቶች የሚለካው ምንድን ነው?

A. Infant mortality rate / የሕፃናት ሞት መጠን
B. Maternal mortality ratio / የእናቶች ሞት ሬሾ
C. Crude birth rate / ጠቅላላ የልደት መጠን
D. Under-five mortality rate / ከ5 ዓመት በታች የሞት መጠን

Answer: B

www.yebichaso.et

Explanation / ማብራሪያ፡- The maternal mortality ratio is expressed as maternal deaths per 100,000 live births. የእናቶች ሞት ሬሾ በ100,000 ሕያዋን ልደቶች የሚከሰቱ የእናቶችን ሞት ያሳያል።

37. What is the usual recommended storage temperature for most routine vaccines at service delivery level? / በአብዛኛው መደበኛ ክትባቶች በአገልግሎት ደረጃ የሚመከረው የማከማቻ ሙቀት ስንት ነው?

A. -20°C to -10°C / -20 እስከ -10 ዲግሪ
B. +2°C to +8°C / +2 እስከ +8 ዲግሪ
C. +15°C to +25°C / +15 እስከ +25 ዲግሪ
D. Above +30°C / ከ+30 ዲግሪ በላይ

Answer: B

Explanation / ማብራሪያ፡- Most routine vaccines are stored at +2°C to +8°C in the service delivery cold chain, although product-specific instructions must be followed. አብዛኛዎቹ ክትባቶች በ+2°C እስከ +8°C ይቀመጣሉ፤ የእያንዳንዱ ክትባት መመሪያ ግን መከተል አለበት።

38. Which is a key benefit of skilled birth attendance? / በሰለጠነ ባለሙያ የሚመራ ወሊድ ዋና ጥቅሙ ምንድን ነው?

A. Early recognition and management of complications / ችግሮችን ቀድሞ መለየትና ማስተናገድ
B. Eliminate the need for ANC / የእርግዝና ክትትልን ማስቀረት
C. Avoid emergency referral / የአስቸኳይ ሪፈራልን ማስቀረት
D. Stop newborn care / የአራስ እንክብካቤን ማቆም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Skilled attendants can identify complications and provide initial management or arrange timely referral. ባለሙያዎች የወሊድ ችግሮችን ቀድመው በመለየት ተገቢ እርዳታ ወይም ሪፈራል ያደርጋሉ።

39. What is the purpose of growth monitoring? / የሕፃናት እድገት ክትትል ዓላማው ምንድን ነው?

A. Detect growth faltering and nutritional problems early / የእድገት መዘግየትንና የአመጋገብ ችግርን ቀድሞ መለየት
B. Determine school grades / የትምህርት ውጤት መወሰን
C. Measure household income / የቤተሰብ ገቢ መለካት
D. Replace vaccination / ክትባትን መተካት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Monitoring weight and other growth indicators helps identify children who need nutritional assessment and support. የሕፃናትን ክብደትና እድገት በመከታተል የአመጋገብ ችግር ቀድሞ ሊለይ ይችላል።

40. Which is a danger sign in a newborn? / በአራስ ሕፃን የሚታይ አደገኛ ምልክት የትኛው ነው?

A. Unable to breastfeed or feed well / ጡት መጥባት ወይም በትክክል መመገብ አለመቻል
B. Sleeping after feeding / ከተመገበ በኋላ መተኛት
C. Normal crying / መደበኛ ማልቀስ
D. Normal urine output / መደበኛ ሽንት መሽናት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Poor feeding, convulsions, fast or difficult breathing, fever or low body temperature and reduced movement are newborn danger signs requiring urgent assessment. መመገብ አለመቻል ከባድ የአራስ አደጋ ምልክት ነው።

Section 5: Nutrition – አመጋገብ (41–50)

41. Which nutrient is essential for preventing iron-deficiency anaemia? / የብረት እጥረት የደም ማነስን ለመከላከል አስፈላጊ የሆነው ንጥረ ምግብ የትኛው ነው?

A. Iron / ብረት
B. Sodium / ሶዲየም
C. Fluoride / ፍሎራይድ
D. Caffeine / ካፌይን

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Iron is needed to make haemoglobin. Iron-rich foods and supplementation when indicated help prevent iron-deficiency anaemia. ብረት ሄሞግሎቢን ለመፍጠር ያስፈልጋል።

42. Which vitamin deficiency causes night blindness? / የየትኛው ቫይታሚን እጥረት የሌሊት ዓይነ ስውርነትን ያስከትላል?

A. Vitamin A / ቫይታሚን A
B. Vitamin C / ቫይታሚን C
C. Vitamin B12 / ቫይታሚን B12
D. Vitamin K / ቫይታሚን K

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Vitamin A is essential for normal vision, particularly in low light. ቫይታሚን A ለመደበኛ የዓይን እይታ ያስፈልጋል።

43. What is stunting? / Stunting ምንድን ነው?

A. Low height-for-age / ከዕድሜ አንጻር ዝቅተኛ ቁመት
B. Low weight-for-height / ከቁመት አንጻር ዝቅተኛ ክብደት
C. High weight-for-height / ከቁመት አንጻር ከፍተኛ ክብደት
D. High height-for-age / ከዕድሜ አንጻር ከፍተኛ ቁመት

www.yebichaso.et

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Stunting reflects chronic or recurrent undernutrition and is measured as low height-for-age. ስታንቲንግ በረጅም ጊዜ የቆየ የአመጋገብ እጥረትን ያመለክታል።

44. What does wasting indicate? / Wasting ምንን ያመለክታል?

A. Low weight-for-height / ከቁመት አንጻር ዝቅተኛ ክብደት
B. Low height-for-age / ከዕድሜ አንጻር ዝቅተኛ ቁመት
C. High height-for-age / ከዕድሜ አንጻር ከፍተኛ ቁመት
D. Normal growth / መደበኛ እድገት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Wasting is low weight-for-height and often indicates acute undernutrition. ዋስቲንግ ብዙ ጊዜ አጣዳፊ የአመጋገብ እጥረትን ያመለክታል።

45. Which food group is a major source of protein? / ዋና የፕሮቲን ምንጭ የሆነው የምግብ ቡድን የትኛው ነው?

A. Pulses, eggs, fish and meat / ጥራጥሬዎች፣ እንቁላል፣ ዓሳና ሥጋ
B. Sugar and sweets / ስኳርና ጣፋጮች
C. Cooking oil only / የምግብ ዘይት ብቻ
D. Soft drinks / ለስላሳ መጠጦች

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Pulses, eggs, fish and meat provide protein needed for growth and tissue repair. ጥራጥሬ፣ እንቁላል፣ ዓሳና ሥጋ ለሰውነት እድገትና ጥገና ፕሮቲን ይሰጣሉ።

46. What is the main purpose of iodized salt? / አዮዲን የተጨመረበት ጨው ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Prevent iodine deficiency disorders / የአዮዲን እጥረት በሽታዎችን መከላከል
B. Prevent malaria / ወባን መከላከል
C. Treat TB / ሳንባ ነቀርሳን ማከም
D. Prevent all infections / ሁሉንም ኢንፌክሽኖች መከላከል

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Iodine is needed for thyroid hormone production and normal brain development. Iodized salt helps prevent iodine deficiency. አዮዲን ለታይሮይድ ሆርሞንና ለአእምሮ እድገት አስፈላጊ ነው።

47. Which is an important nutrition intervention for children with acute diarrhoea? / አጣዳፊ ተቅማጥ ላለባቸው ሕፃናት አስፈላጊ የአመጋገብ እርምጃ የትኛው ነው?

A. Continue breastfeeding and feeding, give ORS and zinc according to guidelines / ጡት ማጥባትና ምግብ መስጠትን መቀጠል፣ ORSና ዚንክን በመመሪያ መሠረት መስጠት

B. Stop all food for several days / ለብዙ ቀናት ምግብን ሙሉ በሙሉ ማቆም
C. Give soft drinks / ለስላሳ መጠጥ መስጠት
D. Avoid fluids / ፈሳሽን መከልከል

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Continued feeding and breastfeeding, ORS and zinc according to age and national guidelines help prevent dehydration and support recovery. ምግብና ጡት ማጥባትን መቀጠል፣ ORSና ዚንክ መስጠት ይረዳል።

48. What is food fortification? / Food fortification ምንድን ነው?

A. Adding essential micronutrients to commonly consumed foods / በብዛት በሚጠቀሙ ምግቦች ላይ አስፈላጊ ጥቃቅን ንጥረ ምግቦችን መጨመር
B. Removing all vitamins from food / ቫይታሚኖችን ሁሉ ከምግብ ማስወገድ
C. Adding only sugar / ስኳር ብቻ መጨመር
D. Drying food in the sun / ምግብን በፀሐይ ማድረቅ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Fortification adds nutrients such as iodine, iron or vitamins to foods to reduce population-level deficiencies. በምግብ ላይ አስፈላጊ ንጥረ ምግቦችን በመጨመር የእጥረት ችግርን ይቀንሳል።

49. Which indicator is commonly used to assess acute malnutrition in children 6–59 months? / ከ6–59 ወር ባሉ ሕፃናት አጣዳፊ የአመጋገብ እጥረትን ለመገምገም የሚጠቅመው ምንድን ነው?

A. Weight-for-height or mid-upper arm circumference (MUAC) / ክብደት ከቁመት ጋር ወይም የክንድ መካከለኛ ዙሪያ
B. Hair length / የፀጉር ርዝመት
C. Shoe size / የጫማ ቁጥር
D. Eye colour / የዓይን ቀለም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Weight-for-height and MUAC are commonly used to identify acute malnutrition in young children. የክብደትና ቁመት መጠን እና MUAC የአጣዳፊ የአመጋገብ እጥረትን ለመለየት ይጠቅማሉ።

50. What is a balanced diet? / የተመጣጠነ ምግብ ምንድን ነው?

A. A diet containing appropriate amounts of different nutrients / ተገቢ መጠን ያላቸውን የተለያዩ ንጥረ ምግቦች የያዘ ምግብ
B. A diet containing only carbohydrates / ካርቦሃይድሬት ብቻ የያዘ
C. A diet containing only meat / ሥጋ ብቻ የያዘ
D. A diet containing only fruits / ፍራፍሬ ብቻ የያዘ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ A balanced diet includes a variety of foods that provide energy, protein, healthy fats, vitamins, minerals and fibre in appropriate amounts. የተመጣጠነ ምግብ ለሰውነት የሚያስፈልጉ ንጥረ ምግቦችን በተገቢ መጠን ይይዛል።

Section 6: Environmental Health and WASH – የአካባቢ ጤናና ንጽህና (51–60)

51. What does WASH stand for? / WASH ምን ማለት ነው?

A. Water, Sanitation and Hygiene / ውሃ፣ ሳኒቴሽንና ንጽህና
B. Work, Agriculture and Safety / ሥራ፣ ግብርናና ደህንነት
C. Waste, Air and Soil Health / ቆሻሻ፣ አየርና አፈር ጤና
D. Water and Hospital Services / ውሃና የሆስፒታል አገልግሎት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ WASH refers to water, sanitation and hygiene interventions that protect public health. ውሃ፣ ሳኒቴሽንና ንጽህና በሽታዎችን ለመከላከል ወሳኝ ናቸው።

52. Which method is appropriate for household water treatment when water is microbiologically unsafe? / ውሃ በተህዋሲ ከተበከለ በቤት ደረጃ ለማንጻት ተገቢ የሆነው ዘዴ የትኛው ነው?

A. Boiling or correct chlorination / ማፍላት ወይም በትክክለኛ መጠን ክሎሪን መጠቀም
B. Adding sugar / ስኳር መጨመር
C. Leaving it uncovered / ክዳን አልባ ማድረግ
D. Mixing with untreated water / ካልተጣራ ውሃ ጋር መቀላቀል

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Boiling or properly applied chlorination can make microbiologically contaminated water safer. Correct dosage and safe storage are important. ውሃን ማፍላት ወይም በተገቢው መጠን ክሎሪን መጠቀም ተህዋሲያንን ይቀንሳል።

53. What is the best time to wash hands with soap? / እጅን በሳሙና መታጠብ በተለይ መቼ አስፈላጊ ነው?

A. After using the toilet and before preparing or eating food / መጸዳጃ ቤት ከተጠቀሙ በኋላና ምግብ ከማዘጋጀት ወይም ከመመገብ በፊት
B. Once per week / በሳምንት አንድ ጊዜ
C. Only after sleeping / ከእንቅልፍ በኋላ ብቻ
D. Only when hands look dirty / እጅ ሲቆሽሽ ብቻ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Handwashing with soap at critical times reduces transmission of diarrhoeal and other infectious diseases. በወሳኝ ጊዜያት እጅን በሳሙና መታጠብ ተቅማጥንና ሌሎች በሽታዎችን ይከላከላል።

www.yebichaso.et

54. What is the main purpose of proper solid waste management? / ትክክለኛ የደረቅ ቆሻሻ አያያዝ ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Reduce environmental pollution and health risks / የአካባቢ ብክለትንና የጤና አደጋን መቀነስ
B. Increase disease vectors / በሽታ አስተላላፊዎችን መጨመር
C. Block drainage systems / የውሃ መውረጃዎችን መዝጋት
D. Encourage open dumping / ቆሻሻን በግልጽ ቦታ መጣልን ማበረታታት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Proper collection, segregation, treatment and disposal reduce injuries, pests, pollution and disease risks. ቆሻሻን በትክክል መለየት፣ መሰብሰብና ማስወገድ የጤና አደጋን ይቀንሳል።

55. Which disease can be associated with unsafe drinking water? / ከተበከለ የመጠጥ ውሃ ጋር ሊያያዝ የሚችለው በሽታ የትኛው ነው?

A. Cholera / ኮሌራ
B. Hypertension / የደም ግፊት
C. Asthma / አስም
D. Arthritis / የመገጣጠሚያ በሽታ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Cholera can spread through water or food contaminated with the bacterium *Vibrio cholerae*. ኮሌራ በተበከለ ውሃና ምግብ ሊተላለፍ ይችላል።

56. What is the purpose of food safety inspection? / የምግብ ደህንነት ቁጥጥር ዓላማው ምንድን ነው?

A. Prevent food contamination and foodborne illness / የምግብ ብክለትንና በምግብ የሚተላለፉ በሽታዎችን መከላከል
B. Increase food prices / የምግብ ዋጋን መጨመር
C. Promote unsafe storage / ደህንነቱ ያልተጠበቀ ማከማቻን ማበረታታት
D. Reduce food availability / የምግብ አቅርቦትን መቀነስ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Inspection checks hygiene, safe handling, storage temperatures, water quality and pest control to prevent foodborne illness. የምግብ ንጽህናን፣ አያያዝንና ማከማቻን በመቆጣጠር በምግብ የሚመጡ በሽታዎችን ይከላከላል።

57. What is vector control? / Vector control ምንድን ነው?

A. Measures to reduce organisms that transmit diseases / በሽታ የሚያስተላልፉ ፍጥረታትን ለመቀነስ የሚወሰዱ እርምጃዎች
B. Treatment of fractures / የአጥንት ስብራት ሕክምና
C. Hospital financial management / የሆስፒታል የገንዘብ አስተዳደር
D. School registration / የትምህርት ቤት ምዝገባ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Vector control includes environmental management, insecticide-treated nets and other appropriate measures to reduce disease transmission. የትንኝና ሌሎች በሽታ አስተላላፊዎችን መቆጣጠር የበሽታ ስርጭትን ይቀንሳል።

58. Which is a key principle of healthcare waste management? / በጤና ተቋም የቆሻሻ አያያዝ ዋና መርህ የትኛው ነው?

A. Segregate waste at the point of generation / ቆሻሻን በተፈጠረበት ቦታ መለየት
B. Mix all waste together / ሁሉንም ቆሻሻ መቀላቀል
C. Leave sharps on the floor / ሹል ቁሶችን መሬት ላይ መተው
D. Reuse disposable needles / አንድ ጊዜ የሚጠቀሙ መርፌዎችን መድገም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Segregating waste where it is generated supports safe handling, treatment and disposal. ቆሻሻን ከመጀመሪያው ቦታ መለየት ለደህንነት አያያዝ ያስፈልጋል።

59. What is the most appropriate way to dispose of used needles? / ያገለገሉ መርፌዎችን በተገቢው መንገድ እንዴት ማስወገድ ይገባል?

A. Place immediately in a puncture-resistant sharps container / ወዲያውኑ በማይበሳ የሹል ቁሶች መያዣ ውስጥ ማስገባት
B. Recap with both hands / በሁለት እጅ ክዳን መመለስ
C. Put in ordinary waste / በተራ ቆሻሻ ውስጥ መጣል
D. Leave on the treatment table / በሕክምና ጠረጴዛ ላይ መተው

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Used needles should be discarded immediately into a designated puncture-resistant sharps container. መርፌዎች ወዲያውኑ በተለየ የሹል ቁሶች መያዣ ውስጥ መጣል አለባቸው።

60. What is the main public health benefit of adequate housing ventilation? / በቂ የቤት አየር ማናፈሻ ዋና የሕዝብ ጤና ጥቅሙ ምንድን ነው?

A. Reduce indoor air pollution and transmission risk for some respiratory infections / የቤት ውስጥ የአየር ብክለትንና የአንዳንድ የመተንፈሻ በሽታዎችን ስርጭት መቀነስ
B. Increase indoor smoke / የቤት ውስጥ ጭስን መጨመር
C. Increase overcrowding / መጨናነቅን መጨመር
D. Reduce oxygen supply / የኦክስጅን አቅርቦትን መቀነስ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Good ventilation dilutes indoor pollutants and infectious respiratory particles. ጥሩ አየር ማናፈሻ የቤት ውስጥ ብክለትንና የበሽታ ተህዋሲያን መከማቸትን ይቀንሳል።

www.yebichaso.et

Section 7: Health Promotion and Disease Prevention – ጤና ማበረታታትና በሽታ መከላከል (61–70)

61. What is health promotion? / ጤና ማበረታታት ምንድን ነው?

A. Enabling people to increase control over their health / ሰዎች በጤናቸው ላይ የበለጠ ቁጥጥር እንዲኖራቸው ማገዝ
B. Treating diseases only / በሽታን ማከም ብቻ
C. Building hospitals only / ሆስፒታል መገንባት ብቻ
D. Distributing medicines only / መድኃኒት ማከፋፈል ብቻ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Health promotion empowers individuals and communities to improve their health through knowledge, supportive environments and healthy policies. ጤና ማበረታታት ሰዎችና ማህበረሰቦች ጤናቸውን እንዲያሻሽሉ ያግዛል።

62. Which is an example of primary prevention? / የመጀመሪያ ደረጃ መከላከል ምሳሌ የትኛው ነው?

A. Immunization / ክትባት
B. Rehabilitation after stroke / ከስትሮክ በኋላ ማገገሚያ
C. Treatment of complications / የችግሮች ሕክምና
D. Screening for cancer / የካንሰር ምርመራ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Primary prevention prevents disease before it occurs. Immunization is a classic example. የመጀመሪያ ደረጃ መከላከል በሽታ ከመከሰቱ በፊት ይከላከላል።

63. What is secondary prevention? / ሁለተኛ ደረጃ መከላከል ምንድን ነው?

A. Early detection and prompt treatment / በሽታን ቀድሞ መለየትና ፈጣን ሕክምና መስጠት
B. Preventing exposure before disease occurs only / በሽታ ከመከሰቱ በፊት ተጋላጭነትን መከላከል ብቻ
C. Rehabilitation only / ማገገሚያ ብቻ
D. Palliative care only / የሕመም ማስታገሻ እንክብካቤ ብቻ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Screening and early treatment aim to detect disease before serious complications develop. ሁለተኛ ደረጃ መከላከል በሽታን በመጀመሪያ ደረጃ በመለየት ከባድ ውጤትን ይቀንሳል።

64. What is tertiary prevention? / ሦስተኛ ደረጃ መከላከል ምንድን ነው?

A. Rehabilitation and prevention of disability or complications / ማገገሚያና አካል ጉዳትን ወይም ችግሮችን መቀነስ
B. Vaccination before infection / ከበሽታ በፊት ክትባት

www.yebichaso.et

C. Health education only / የጤና ትምህርት ብቻ
D. Screening healthy people only / ጤነኛ ሰዎችን ብቻ ማጣራት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Tertiary prevention reduces the impact of established disease through treatment, rehabilitation and disability limitation. በሽታ ከተከሰተ በኋላ የሚመጡ ችግሮችንና አካል ጉዳትን ለመቀነስ ይረዳል።

65. Which approach is most effective for community health education? / ለማህበረሰብ የጤና ትምህርት ውጤታማ የሆነው አቀራረብ የትኛው ነው?

A. Participatory and culturally appropriate communication / ተሳትፎን የሚያበረታታና ከባህል ጋር የሚስማማ ግንኙነት
B. One-way communication with no feedback / ግብረመልስ የሌለው አንድ አቅጣጫ ግንኙነት
C. Use of difficult technical language only / አስቸጋሪ ቴክኒካዊ ቋንቋ ብቻ
D. Avoiding community leaders / የማህበረሰብ መሪዎችን ማስቀረት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Participation, local language, cultural relevance and feedback improve understanding and behaviour change. የማህበረሰብ ተሳትፎና ተስማሚ ቋንቋ የጤና መልዕክት ተቀባይነትን ያሳድጋሉ።

66. What is the purpose of community mobilization? / የማህበረሰብ ንቅናቄ ዓላማው ምንድን ነው?

A. Encourage community participation in identifying and solving health problems / ማህበረሰቡ የጤና ችግሮችን በመለየትና በመፍታት እንዲሳተፍ ማድረግ
B. Exclude local residents / ነዋሪዎችን ማግለል
C. Transfer all responsibility to hospitals / ሁሉንም ኃላፊነት ለሆስፒታል መተው
D. Stop public meetings / የሕዝብ ስብሰባዎችን ማቆም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Community mobilization builds ownership, participation and collective action to address local health priorities. ማህበረሰቡ በጤና ጉዳዮቹ ላይ የራሱን ሚና እንዲወስድ ያግዛል።

67. Which behaviour helps prevent non-communicable diseases? / ተላላፊ ያልሆኑ በሽታዎችን ለመከላከል የሚረዳው ባህሪ የትኛው ነው?

A. Regular physical activity and healthy diet / መደበኛ የአካል እንቅስቃሴና ጤናማ አመጋገብ
B. Tobacco use / ትምባሆ መጠቀም
C. Excessive alcohol consumption / ከመጠን በላይ አልኮል መጠጣት
D. Prolonged inactivity / ረጅም ጊዜ እንቅስቃሴ አለማድረግ

Answer: A

www.yebichaso.et

Explanation / ማብራሪያ፡- Physical activity and a healthy diet reduce the risk of cardiovascular disease, diabetes and some cancers. እንቅስቃሴና ጤናማ አመጋገብ የልብ በሽታንና ስኳር በሽታን ይቀንሳሉ።

68. What is risk communication? / Risk communication ምንድን ነው?

A. Sharing clear information about health risks and protective actions / ስለ ጤና አደጋዎችና መከላከያ እርምጃዎች ግልጽ መረጃ ማስተላለፍ
B. Hiding public health information / የሕዝብ ጤና መረጃን መደበቅ
C. Spreading fear / ፍርሃት ማሰራጨት
D. Sharing rumours / ወሬ ማሰራጨት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Risk communication helps people understand threats and take practical protective measures. ሰዎች አደጋዎችን እንዲረዱና ራሳቸውን እንዲጠብቁ ይረዳል።

69. What is the main goal of tobacco control? / የትምባሆ ቁጥጥር ዋና ግብ ምንድን ነው?

A. Reduce tobacco use and exposure to tobacco smoke / የትምባሆ አጠቃቀምንና ለጭሱ መጋለጥን መቀነስ
B. Increase tobacco advertising / የትምባሆ ማስታወቂያን መጨመር
C. Encourage smoking in public places / በሕዝብ ቦታ ማጨስን ማበረታታት
D. Reduce health education / የጤና ትምህርትን መቀነስ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Tobacco control reduces preventable illness and death through regulation, cessation support, education and smoke-free environments. የትምባሆ ቁጥጥር ከትምባሆ ጋር የተያያዙ በሽታዎችን ይቀንሳል።

70. Which is an important feature of a successful health promotion programme? / ውጤታማ የጤና ማበረታቻ ፕሮግራም ዋና ባህሪ የትኛው ነው?

A. Clear objectives, community participation and evaluation / ግልጽ ግቦች፣ የማህበረሰብ ተሳትፎና ግምገማ
B. No planning / ዕቅድ አለመኖር
C. No monitoring / ክትትል አለማድረግ
D. No community feedback / የማህበረሰብ ግብረመልስ አለመቀበል

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- A programme needs measurable objectives, participation, resources, monitoring and evaluation to assess its results. ግልጽ ግብ፣ ተሳትፎና ግምገማ የፕሮግራሙን ውጤት ለመለካት ያስፈልጋሉ።

Section 8: Health Management and Leadership – የጤና አስተዳደርና አመራር (71–80)

71. What is the main purpose of strategic planning? / ስትራቴጂካዊ ዕቅድ ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Set long-term priorities and define how to achieve them / የረጅም ጊዜ ቅድሚያዎችን መወሰንና እንዴት እንደሚፈጸሙ ማቀድ
B. Perform daily tasks without direction / አቅጣጫ ሳይኖር ዕለታዊ ሥራ መሥራት
C. Avoid setting objectives / ግቦችን አለመወሰን
D. Focus only on expenditure / ወጪን ብቻ ማየት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Strategic planning links an organisation's mission, priorities, resources and measurable results. ስትራቴጂካዊ ዕቅድ የተቋሙን ራዕይ፣ ግቦችና ሀብቶች ያገናኛል።

72. What does SMART mean in objective setting? / በግብ አወሳሰን SMART ምን ማለት ነው?

A. Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound / የተወሰነ፣ የሚለካ፣ ሊሳካ የሚችል፣ ተዛማጅና ጊዜ የተወሰነ
B. Simple, Medical, Active, Rapid, Technical
C. Strategic, Modern, Accurate, Regular, Tested
D. Safe, Managed, Approved, Recorded, Trained

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- SMART objectives are clear and measurable, with a realistic target and a deadline. ግቡ ግልጽ፣ የሚለካና በተወሰነ ጊዜ የሚፈጸም መሆን አለበት።

73. What is delegation? / Delegation ምንድን ነው?

A. Assigning responsibility and appropriate authority to another person / ለሌላ ሰው ተገቢ ኃላፊነትና ሥልጣን መስጠት
B. Avoiding all responsibility / ሁሉንም ኃላፊነት መተው
C. Doing every task alone / ሁሉንም ሥራ ብቻ መሥራት
D. Giving instructions without clarity / ግልጽ ያልሆነ መመሪያ መስጠት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Delegation distributes tasks and authority appropriately while the manager remains accountable for overall performance. ሥራን ለሌሎች መመደብ የሥራ ቅልጥፍናን ያሳድጋል፤ አመራሩ ግን አጠቃላይ ተጠያቂነቱን ይጠብቃል።

74. What is monitoring? / Monitoring ምንድን ነው?

A. Routine tracking of activities and progress / የሥራዎችንና እድገትን በቀጣይነት መከታተል
B. Final assessment only / የመጨረሻ ግምገማ ብቻ
C. Ignoring performance / አፈጻጸምን መተው
D. Preparing a budget only / በጀት ማዘጋጀት ብቻ

Answer: A

www.yebichaso.et

Explanation / ማብራሪያ፦ Monitoring routinely checks whether activities are being implemented as planned and identify problems early. ክትትል ሥራዎች በዕቅድ መሠረት እየተፈጸሙ መሆናቸውን ይመረምራል።

75. What is evaluation? / Evaluation ምንድን ነው?

A. Systematic assessment of relevance, performance and results / ተገቢነትን፣ አፈጻጸምንና ውጤትን በስርዓት መገምገም
B. Daily attendance checking only / ዕለታዊ መገኘትን ብቻ መቆጣጠር
C. Buying supplies / አቅርቦቶችን መግዛት
D. Assigning staff / ሠራተኞችን መመደብ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Evaluation judges whether a programme achieved its objectives and what should be improved. ግምገማ ፕሮግራሙ የታለመውን ውጤት ማሳካቱን ይመረምራል።

76. What is an effective way to manage workplace conflict? / በሥራ ቦታ ግጭትን ለመቆጣጠር ውጤታማ የሆነው ዘዴ የትኛው ነው?

A. Listen to all parties and seek a fair solution / ሁሉንም ወገኖች ማዳመጥና ፍትሐዊ መፍትሔ መፈለግ
B. Ignore the conflict / ግጭቱን መተው
C. Blame one person without investigation / ሳይመረመር አንድን ሰው መውቀስ
D. Spread the disagreement / ግጭቱን ማስፋፋት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Fair conflict management requires listening, objective assessment, respectful communication and agreed actions. ግጭትን በፍትሕና በግልጽ ውይይት መፍታት ያስፈልጋል።

77. Which leadership style encourages staff participation in decision-making? / ሠራተኞች በውሳኔ አሰጣጥ እንዲሳተፉ የሚያበረታታው የአመራር ዘይቤ የትኛው ነው?

A. Participatory or democratic leadership / ተሳትፎአዊ ወይም ዲሞክራሲያዊ አመራር
B. Completely authoritarian leadership / ፍጹም አምባገነናዊ አመራር
C. No leadership / አመራር አለመኖር
D. Neglectful leadership / ቸልተኛ አመራር

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Participatory leadership encourages staff input, shared responsibility and commitment. ተሳትፎአዊ አመራር የሠራተኞችን ሐሳብና ተሳትፎ ያበረታታል።

78. What is quality improvement in healthcare? / በጤና አገልግሎት የጥራት ማሻሻያ ምንድን ነው?

A. Continuous efforts to improve care processes and outcomes / የአገልግሎት ሂደቶችንና ውጤቶችን በቀጣይነት ማሻሻል
B. Increasing paperwork only / ወረቀት ሥራን ብቻ መጨመር

C. Avoiding patient feedback / የታካሚ ግብረመልስን ማስቀረት
D. Reducing service access / የአገልግሎት ተደራሽነትን መቀነስ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Quality improvement uses data and systematic changes to make healthcare safer, more effective and more patient-centred. የጥራት ማሻሻያ አገልግሎቱን ደህንነቱ የተጠበቀና ውጤታማ ያደርጋል።

79. What is the purpose of a referral system? / የሪፈራል ሥርዓት ዓላማው ምንድን ነው?

A. Ensure patients receive appropriate care at the right level / ታካሚዎች ተገቢውን እንክብካቤ በተገቢው የጤና አገልግሎት ደረጃ እንዲያገኙ ማድረግ
B. Prevent patients from accessing hospitals / ታካሚዎች ሆስፒታል እንዳይደርሱ ማድረግ
C. Increase waiting time / የጥበቃ ጊዜን መጨመር
D. Replace clinical assessment / የሕክምና ግምገማን መተካት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Referral connects patients to the level of care that can appropriately manage their condition and supports continuity of care. ሪፈራል ታካሚው ተገቢውን የሕክምና ደረጃ እንዲያገኝ ያግዛል።

80. What is the purpose of a health facility annual plan? / የጤና ተቋም ዓመታዊ ዕቅድ ዓላማው ምንድን ነው?

A. Translate priorities into activities, responsibilities, resources and targets / ቅድሚያዎችን ወደ ተግባር፣ ኃላፊነት፣ ሀብትና ግብ መቀየር
B. Record only staff names / የሠራተኞችን ስም ብቻ መመዝገብ
C. Avoid budgeting / በጀትን ማስቀረት
D. Replace monitoring / ክትትልን መተካት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ An annual plan defines what will be done, by whom, with what resources and by when. ዓመታዊ ዕቅድ ምን እንደሚሠራ፣ ማን እንደሚፈጽምና መቼ እንደሚጠናቀቅ ይወስናል።

Section 9: HMIS, Data Management and Research – የጤና መረጃና ምርምር (81–90)

81. What does HMIS stand for? / HMIS ምን ማለት ነው?

A. Health Management Information System / የጤና አስተዳደር መረጃ ሥርዓት
B. Hospital Medicine Inspection Service
C. Human Management Internal Service
D. Health Medicine Insurance System

www.yebichaso.et

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ HMIS is a system for collecting, processing, analysing and using health information for planning and decision-making. የጤና መረጃን ለዕቅድና ለውሳኔ ማዘጋጀትና መጠቀም ያስችላል።

82. What is data quality? / የመረጃ ጥራት ምንድን ነው?

A. Accuracy, completeness, consistency and timeliness of data / የመረጃ ትክክለኛነት፣ ሙሉነት፣ ወጥነትና ወቅታዊነት
B. The amount of paper used / የወረቀት መጠን
C. The number of computers / የኮምፒውተሮች ብዛት
D. The length of a report / የሪፖርት ርዝመት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Good data must be accurate, complete, consistent and submitted on time. ጥራት ያለው መረጃ ትክክለኛ፣ ሙሉና በጊዜው የቀረበ መሆን አለበት።

83. What is the main purpose of DHIS2? / DHIS2 ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Manage and analyse health information / የጤና መረጃን ማስተዳደርና መተንተን
B. Manufacture medicines / መድኃኒት ማምረት
C. Replace all health workers / ሁሉንም የጤና ሠራተኞች መተካት
D. Manage school examinations / የትምህርት ቤት ፈተናዎችን ማስተዳደር

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ DHIS2 is a digital platform used in many countries to collect, validate, analyse and present health data. የጤና መረጃን በዲጂታል መንገድ ለመሰብሰብና ለመተንተን ይጠቅማል።

84. What is data validation? / Data validation ምንድን ነው?

A. Checking data for errors, inconsistencies and impossible values / መረጃን ለስህተት፣ ለአለመጣጣምና ሊኖሩ ለማይችሉ እሴቶች መፈተሽ
B. Deleting all records / ሁሉንም መዝገቦች መሰረዝ
C. Changing results to look better / ውጤትን የተሻለ እንዲመስል መቀየር
D. Avoiding review / ግምገማን ማስቀረት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Validation checks whether reported values are plausible, consistent and correctly entered. የተሰበሰበው መረጃ ትክክልና ተመጣጣኝ መሆኑን ያረጋግጣል።

85. What is the purpose of a denominator in calculating a health indicator? / በጤና መለኪያ ስሌት ውስጥ Denominator ምን ይጠቅማል?

A. It represents the population or total eligible group being considered / የሚታሰበውን ሕዝብ ወይም ብቁ ቡድን ጠቅላላ ብዛት ያሳያል
B. It represents the numerator only / Numerator ብቻን ያሳያል
C. It is always zero / ሁልጊዜ ዜሮ ነው
D. It represents the reporting date / የሪፖርት ቀንን ያሳያል

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- The denominator is the total population or eligible group against which the numerator is compared. ዴኖሚኔተር መለኪያው የሚነጻጸርበትን ጠቅላላ ቡድን ያመለክታል።

86. Which chart is useful for showing trends over time? / በጊዜ ሂደት ያለን ለውጥ ለማሳየት የትኛው ግራፍ ይጠቅማል?

A. Line graph / የመስመር ግራፍ
B. Pie chart only / የክብ ግራፍ ብቻ
C. Organisation chart / የድርጅት መዋቅር ግራፍ
D. Map legend / የካርታ ምልክት መግለጫ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- A line graph is useful for displaying changes in indicators across days, months or years. የመስመር ግራፍ በጊዜ ሂደት የሚኖርን ጭማሪና ቅናሽ ያሳያል።

87. What is informed consent in research? / በምርምር Informed consent ምንድን ነው?

A. Voluntary agreement after receiving understandable information / ግልጽ መረጃ ከተሰጠ በኋላ በፈቃድ መሳተፍን መስማማት
B. Forcing participants to join / ተሳታፊዎችን ማስገደድ
C. Hiding the study purpose / የጥናቱን ዓላማ መደበቅ
D. Sharing personal data publicly / የግል መረጃን በይፋ ማሰራጨት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Participants should understand the purpose, procedures, risks and benefits and have the freedom to refuse or withdraw. ተሳታፊዎች የጥናቱን ዓላማና አደጋ ተረድተው በፈቃዳቸው መሳተፍ አለባቸው።

88. A health centre reports 50 new cases of a disease in a population of 5,000 during a defined period. What is the incidence proportion? / በ5,000 ሕዝብ ውስጥ በተወሰነ ጊዜ 50 አዳዲስ የበሽታ ጉዳዮች ተመዝግበዋል። Incidence proportion ስንት ነው?

A. 0.1%
B. 1%
C. 5%
D. 10%

Answer: B – 1%

Explanation / ማብራሪያ፡-

\[\frac{50}{5000}\times100=1\% \]

This is an incidence proportion if the 50 cases are new cases among the population at risk during the defined period. 50 አዳዲስ ጉዳዮችን በ5,000 በማካፈል በ100 ማባዛት 1% ይሆናል።

89. What is confidentiality in health information management? / በጤና መረጃ አስተዳደር Confidentiality ምንድን ነው?

A. Protecting personal health information from unauthorized disclosure / የግል የጤና መረጃን ያልተፈቀደ ይፋ ከመውጣት መጠበቅ
B. Publishing patient names / የታካሚዎችን ስም ማሳተም
C. Sharing records with everyone / መዝገቦችን ለሁሉም ማጋራት
D. Removing all patient records / ሁሉንም የታካሚ መዝገቦች መሰረዝ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Confidentiality means only authorised people should access identifiable patient information, subject to applicable law and legitimate exceptions. የታካሚ የግል መረጃ በተፈቀደላቸው ሰዎች ብቻ መጠቀም አለበት።

90. What should a health officer do when a monthly report contains inconsistent figures? / የወርሃዊ ሪፖርት የማይጣጣሙ ቁጥሮች ካሉት የጤና ባለሙያው ምን ማድረግ አለበት?

A. Verify source documents, correct errors transparently and document changes / የመነሻ ሰነዶችን ማረጋገጥ፣ ስህተቶችን በግልጽ ማስተካከልና ለውጦችን መመዝገብ
B. Invent figures to complete the report / ሪፖርቱን ለመሙላት ቁጥሮችን መፍጠር
C. Delete the entire report / ሪፖርቱን ሙሉ በሙሉ መሰረዝ
D. Ignore the inconsistency / አለመጣጣሙን መተው

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Data discrepancies should be checked against original registers and corrected with an audit trail. ስህተቱ ከመነሻ መዝገቦች ጋር ተነጻጽሮ በማስረጃ መስተካከል አለበት።

Section 10: Ethics, Professionalism and Public Health Emergencies – ሥነ-ምግባር፣ ሙያዊነትና አስቸኳይ ሁኔታዎች (91–100)

91. What is accountability in public service? / በሲቪል ሰርቪስ Accountability ምንድን ነው?

A. Taking responsibility for decisions and performance / ለውሳኔና ለአፈጻጸም ኃላፊነት መውሰድ
B. Avoiding responsibility / ኃላፊነትን መሸሽ
C. Hiding mistakes / ስህተትን መደበቅ
D. Blaming citizens / ዜጎችን መውቀስ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Public servants must explain their decisions, follow rules and accept responsibility for their work. የመንግሥት ሠራተኛ ለሥራውና ለውሳኔው ተጠያቂ መሆን አለበት።

92. What is the appropriate response to a conflict of interest? / የጥቅም ግጭት ሲኖር ተገቢው ምላሽ ምንድን ነው?

A. Disclose it and follow the required procedure / ግጭቱን ማሳወቅና የተወሰነውን ሥርዓት መከተል
B. Hide it / መደበቅ
C. Use it for personal benefit / ለግል ጥቅም መጠቀም
D. Ask colleagues to conceal it / ባልደረቦችን እንዲደብቁት መጠየቅ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Declaring a conflict of interest allows the institution to manage it transparently and protect impartial decision-making. የጥቅም ግጭትን ማሳወቅ የውሳኔ ገለልተኝነትን ይጠብቃል።

93. Which principle requires treating patients fairly regardless of wealth, gender or background? / ታካሚዎችን በሀብት፣ በፆታ ወይም በማንነት ሳይለዩ በፍትሕ ማገልገልን የሚጠይቀው መርህ የትኛው ነው?

A. Equity and non-discrimination / ፍትሐዊነትና አድልዎ አለማድረግ
B. Favouritism / ወገንተኝነት
C. Personal preference / የግል ምርጫ
D. Secrecy / ምስጢር መጠበቅ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Equity means people receive services according to need, without unfair discrimination. ፍትሐዊነት ማለት አገልግሎት በፍላጎት መሠረት ያለ አድልዎ መስጠት ነው።

94. What should a health officer do if a supervisor requests falsification of health data? / አለቃ የጤና መረጃን እንዲያጭበረብር ከጠየቀ የጤና ባለሙያው ምን ማድረግ አለበት?

A. Refuse to falsify data and report through appropriate channels / መረጃን ማጭበርበር መከልከልና በተገቢው መንገድ ማሳወቅ
B. Change the figures / ቁጥሮቹን መቀየር
C. Destroy the source documents / የመነሻ ሰነዶችን ማጥፋት
D. Ask another worker to do it / ሌላ ሠራተኛ እንዲያደርገው መጠየቅ

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፡- Professional integrity requires accurate reporting. Falsifying health data can lead to harmful decisions and must be addressed through proper procedures. የጤና መረጃን ማጭበርበር የሙያ ሥነ-ምግባርን ይጥሳል።

95. What is informed consent in routine healthcare? / በመደበኛ የጤና አገልግሎት Informed consent ምንድን ነው?

A. Explaining the proposed care and obtaining voluntary agreement / የሚሰጠውን እንክብካቤ ማብራራትና በፈቃድ ስምምነት ማግኘት
B. Treating without explanation in all situations / በሁሉም ሁኔታ ሳያብራሩ ማከም
C. Forcing patients to accept treatment / ታካሚዎችን ሕክምና እንዲቀበሉ ማስገደድ
D. Sharing patient information without permission / ያለፈቃድ የታካሚ መረጃ ማጋራት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Patients should receive understandable information about care, benefits, risks and alternatives and make a voluntary decision, subject to applicable emergency and legal exceptions. ታካሚዎች ስለ ሕክምናው መረጃ አግኝተው በፈቃዳቸው መወሰን አለባቸው።

96. What is the first priority during a public health emergency? / በሕዝብ ጤና አስቸኳይ ሁኔታ የመጀመሪያ ቅድሚያ ምንድን ነው?

A. Protect life and reduce immediate risks / ሕይወትን መጠበቅና አስቸኳይ አደጋዎችን መቀነስ
B. Prepare publicity materials only / የማስታወቂያ ወረቀቶችን ብቻ ማዘጋጀት
C. Delay action until all information is available / ሁሉም መረጃ እስኪገኝ እርምጃን ማዘግየት
D. Focus only on administrative paperwork / በአስተዳደር ወረቀት ሥራ ላይ ብቻ ማተኮር

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Emergency response prioritises saving lives, protecting responders and the public, and reducing immediate threats. በአስቸኳይ ሁኔታ ሕይወትን ማዳንና አደጋን መቀነስ ቅድሚያ ነው።

97. What is the purpose of an emergency preparedness plan? / የአስቸኳይ ጊዜ ዝግጁነት ዕቅድ ዓላማው ምንድን ነው?

A. Define roles, resources, communication and response procedures before an emergency / አስቸኳይ ሁኔታ ከመከሰቱ በፊት ሚናዎችን፣ ሀብቶችን፣ ግንኙነትንና የምላሽ ሂደቶችን መወሰን
B. Wait until an emergency happens / አደጋ እስኪከሰት መጠበቅ
C. Avoid training / ስልጠናን ማስቀረት
D. Stop coordination / ቅንጅትን ማቆም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Preparedness plans help teams respond quickly and in a coordinated way when emergencies occur. የዝግጁነት ዕቅድ በአደጋ ጊዜ ፈጣንና የተቀናጀ ምላሽ ለመስጠት ይረዳል።

98. Which action is important after a public health emergency response? / ከሕዝብ ጤና አስቸኳይ ምላሽ በኋላ አስፈላጊ የሆነው ምንድን ነው?

A. Conduct an after-action review and implement lessons learned / የተወሰደውን ምላሽ መገምገምና የተማሩትን ትምህርቶች መተግበር
B. Destroy all records / ሁሉንም መዝገቦች ማጥፋት
C. Avoid identifying gaps / ድክመቶችን ማስቀረት
D. Stop all future preparedness activities / የወደፊት ዝግጁነትን ማቆም

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ An after-action review identifies what worked, what did not and how future responses can improve. ከአደጋው በኋላ ግምገማ የተሳኩና ያልተሳኩ ነገሮችን በመለየት ለወደፊት ያሻሽላል።

99. What should a health worker do immediately after a needle-stick injury? / የጤና ሠራተኛ በመርፌ ከተወጋ ወዲያውኑ ምን ማድረግ አለበት?

A. Wash the area with soap and water, report immediately and seek urgent exposure assessment / ቦታውን በሳሙናና ውሃ ማጠብ፣ ወዲያውኑ ማሳወቅና አስቸኳይ የተጋላጭነት ግምገማ ማግኘት
B. Ignore the injury / ጉዳቱን መተው
C. Squeeze the wound forcefully / ቁስሉን በኃይል መጭመቅ
D. Apply bleach to the wound / በቁስሉ ላይ ብሊች መቀባት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Wash promptly with soap and water, report the incident and obtain urgent assessment for HIV post-exposure prophylaxis (PEP), hepatitis B prevention and other follow-up. HIV PEP should be started as soon as possible when indicated, and generally no later than 72 hours after exposure. ቁስሉን በሳሙናና ውሃ ማጠብ፣ ሪፖርት ማድረግና ፈጣን የሕክምና ግምገማ ማግኘት ያስፈልጋል።

100. What is the most important responsibility of a public health officer in a community? / የPublic Health Officer በማህበረሰብ ውስጥ ዋና ኃላፊነት ምንድን ነው?

A. Protect and improve population health through prevention, promotion, surveillance and coordinated action / በመከላከል፣ በጤና ማበረታታት፣ በክትትልና በቅንጅት የሕዝብን ጤና መጠበቅና ማሻሻል
B. Treat individual patients only / አንድ አንድ ታካሚዎችን ማከም ብቻ
C. Focus only on administrative reports / በአስተዳደር ሪፖርት ላይ ብቻ ማተኮር
D. Work without community participation / ያለ ማህበረሰብ ተሳትፎ መሥራት

Answer: A

Explanation / ማብራሪያ፦ Public health officers work to improve health at population level through prevention, health promotion, surveillance, planning, coordination and evidence-based action. የሕዝብ ጤና ባለሙያ የማህበረሰቡን ጤና በመከላከል፣ በክትትልና በቅንጅት ማሻሻል ዋና ሥራው ነው።

የአዲስ አበባ ከተማ ሲቪል ሰርቪስ የብቃት ምዘና የልምምድ ፈተና

PUBLIC HEALTH / HEALTH OFFICER

የሕዝብ ጤና ባለሙያ የብቃት ማረጋገጫ ፈተና

100 Questions

English + አማርኛ
All levels

የፈተና መረጃ	ዝርዝር
የሙያ ዘርፍ	Public Health / Health Officer
ጠቅላላ ጥያቄ	100
የጥያቄ ዓይነት	Multiple Choice
የመልስ አይነት	A, B, C, D
ቋንቋ	English and Amharic
የመልስ ቁልፍ	ከማብራሪያ ጋር

ማስታወሻ፡- ይህ ለፈተና ዝግጅት የተዘጋጀ የልምምድ ፈተና ነው። የአዲስ አበባ ሲቪል ሰርቪስ ይፋዊ የፈተና ወረቀት ወይም የተረጋገጠ የፈተና ሲላበስ አይደለም።

የፈተናው ክፍፍል

ተ.ቁ	የትምህርት ዘርፍ	ጥያቄ
1	Epidemiology – ኤፒዲሚዮሎጂ	10
2	Disease Surveillance & Outbreak – የበሽታ ክትትል	10
3	Communicable Diseases – ተላላፊ በሽታዎች	10
4	Maternal, Child Health & Immunization – የእናቶችና ሕፃናት ጤና	10
5	Nutrition – ሥነ-ምግብ	10
6	Environmental Health & WASH – የአካባቢ ጤና	10
7	Health Promotion – የጤና ማበልጸግ	10
8	Health Management – የጤና አስተዳደር	10
9	HMIS, Data & Research – የጤና መረጃ	10
10	Ethics, Leadership & Emergency – ሥነ-ምግባርና የአደጋ ጊዜ	10
	ጠቅላላ	**100**

PART I – EXAM QUESTIONS

Section 1: Epidemiology (1–10)

1. What is Epidemiology? / ኤፒዲሚዮሎጂ ምንድን ነው?

A. Study of individual treatment / የአንድ ሰው ሕክምና ጥናት

B. Study of distribution and determinants of health-related events in populations / በሕዝብ ውስጥ የጤና ክስተቶችን ስርጭትና መንስኤዎች ማጥናት

C. Study of hospital construction / የሆስፒታል ግንባታ ጥናት

D. Study of drug production / የመድኃኒት ምርት ጥናት

www.yebichaso.et

2. What is incidence? / Incidence ምንድን ነው?

A. All existing cases / አጠቃላይ የበሽታ ሕመምተኞች

B. New cases occurring during a specified period / በተወሰነ ጊዜ የተከሰቱ አዳዲስ የበሽታ ሁኔታዎች

C. Number of deaths / የሞት ብዛት

D. Number of recovered patients / ያገገሙ ሕመምተኞች

3. What is prevalence? / Prevalence ምንድን ነው?

A. New cases only / አዳዲስ ሕመሞች ብቻ

B. All existing cases in a population at a specified time or period / በተወሰነ ጊዜ በሕዝቡ ውስጥ ያሉ አጠቃላይ የበሽታ ሁኔታዎች

C. Deaths only / ሞት ብቻ

D. Hospital admissions only / የሆስፒታል ቅበላ ብቻ

4. Which measure is commonly used to describe the frequency of new cases? / የአዳዲስ ሕመሞችን መጠን ለመለካት የሚጠቅመው የትኛው ነው?

A. Prevalence / ፕሪቫለንስ

B. Incidence / ኢንሲደንስ

C. Mortality / ሞርታሊቲ

D. Fertility / ፈርቲሊቲ

5. What is the main purpose of a case-control study? / Case-control ጥናት ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Compare people with and without a disease to identify previous exposures / በሽታ ያለባቸውንና የሌለባቸውን ሰዎች በማነጻጸር ያለፉ ተጋላጭነቶችን መለየት

B. Measure hospital buildings / ሆስፒታሎችን መለካት

C. Count health workers / የጤና ሠራተኞችን መቁጠር

D. Provide treatment / ሕክምና መስጠት

6. What is a risk factor? / የአደጋ ተጋላጭነት ምንድን ነው?

A. A factor that increases the likelihood of disease / የበሽታ መከሰት ዕድልን የሚጨምር ሁኔታ

www.yebichaso.et

B. A treatment method / የሕክምና ዘዴ

C. A vaccination card / የክትባት ካርድ

D. A laboratory building / የላቦራቶሪ ሕንፃ

7. What is the epidemiological triangle? / የኤፒዲሚዮሎጂ ሶስት ማዕዘን ምንድን ነው?

A. Person, place and time / ሰው፣ ቦታና ጊዜ

B. Agent, host and environment / ተላላፊ ወኪል፣ አስተናጋጅና አካባቢ

C. Doctor, nurse and patient / ዶክተር፣ ነርስና ታካሚ

D. Water, food and air / ውሃ፣ ምግብና አየር

8. What is a cohort study? / Cohort ጥናት ምንድን ነው?

A. Following groups over time according to exposure status / በተጋላጭነት ሁኔታ መሠረት ቡድኖችን በጊዜ ሂደት መከታተል

B. Studying only deaths / ሞትን ብቻ ማጥናት

C. Interviewing doctors only / ዶክተሮችን ብቻ ማነጋገር

D. Studying hospital equipment / የሆስፒታል መሣሪያዎችን ማጥናት

9. What is mortality rate? / Mortality Rate ምንድን ነው?

A. Number of births / የልደት ብዛት

B. Frequency of deaths in a population during a specified period / በተወሰነ ጊዜ በሕዝብ ውስጥ የሞት መጠን

C. Number of consultations / የምክክር ብዛት

D. Number of vaccinations / የክትባት ብዛት

10. Which is an example of primary prevention? / የPrimary Prevention ምሳሌ የትኛው ነው?

A. Rehabilitation / መልሶ ማቋቋም

B. Immunization / ክትባት

C. Treatment of complications / የችግሮች ሕክምና

D. Palliative care / የሕመም ማስታገሻ እንክብካቤ

www.yebichaso.et

Section 2: Disease Surveillance & Outbreak Investigation (11–20)

11. What is disease surveillance? / የበሽታ ክትትል ምንድን ነው?

A. Continuous systematic collection, analysis and interpretation of health data / የጤና መረጃን በተከታታይ መሰብሰብ፣ መተንተንና መተርጎም

B. Only treating patients / ታካሚዎችን ብቻ ማከም

C. Constructing health centers / ጤና ጣቢያዎችን መገንባት

D. Buying medicines / መድኃኒት መግዛት

12. What is an outbreak? / Outbreak ምንድን ነው?

A. Any single hospital visit / አንድ የሆስፒታል ጉብኝት

B. Occurrence of cases above the expected level in a defined area or group / በተወሰነ ቦታ ወይም ቡድን ከሚጠበቀው በላይ የበሽታ ሁኔታዎች መከሰት

C. Increase in staff numbers / የሠራተኞች ብዛት መጨመር

D. Opening a health center / ጤና ጣቢያ መክፈት

13. What is the first important action when a suspected outbreak is reported? / የተጠረጠረ ወረርሽኝ ሲዘገብ የመጀመሪያው አስፈላጊ እርምጃ ምንድን ነው?

A. Ignore the report / ሪፖርቱን መተው

B. Verify the information and assess the situation promptly / መረጃውን ማረጋገጥና ሁኔታውን በፍጥነት መገምገም

C. Wait for one month / አንድ ወር መጠበቅ

D. Announce unverified information publicly / ያልተረጋገጠ መረጃ ማሰራጨት

14. What is a line list in outbreak investigation? / Line list በወረርሽኝ ምርመራ ምንድን ነው?

A. List of hospital equipment / የሆስፒታል መሣሪያ ዝርዝር

B. A table containing information about individual cases / ስለእያንዳንዱ የበሽታ ተጠቂ መረጃ የያዘ ሰንጠረዥ

C. List of staff salaries / የሠራተኞች ደመወዝ ዝርዝር

D. List of drugs only / የመድኃኒት ዝርዝር

www.yebichaso.et

15. What is the purpose of contact tracing? / Contact tracing ዓላማው ምንድን ነው?

A. Identify and follow people exposed to an infectious case / ከተላላፊ በሽታ ተጠቂ ጋር ግንኙነት ያደረጉ ሰዎችን መለየትና መከታተል

B. Count health facilities / የጤና ተቋማትን መቁጠር

C. Measure blood pressure / የደም ግፊት መለካት

D. Register employees / ሠራተኞችን መመዝገብ

16. What is an epidemic curve? / Epidemic curve ምንድን ነው?

A. Graph showing cases over time / በጊዜ ሂደት የበሽታ ተጠቂዎችን የሚያሳይ ግራፍ

B. Hospital floor plan / የሆስፒታል ካርታ

C. Staff attendance sheet / የሠራተኛ መገኘት ሰነድ

D. Drug inventory / የመድኃኒት ክምችት

17. What does IDSR stand for? / IDSR ምን ማለት ነው?

A. Integrated Disease Surveillance and Response / የተቀናጀ የበሽታ ክትትልና ምላሽ

B. International Drug Supply Report / ዓለም አቀፍ የመድኃኒት አቅርቦት ሪፖርት

C. Internal Development Service Record / የውስጥ ልማት አገልግሎት መዝገብ

D. Integrated Dental Service Review / የጥርስ አገልግሎት ግምገማ

18. Why is laboratory confirmation important in outbreak investigation? / በወረርሽኝ ምርመራ የላቦራቶሪ ማረጋገጫ ለምን አስፈለገ?

A. To identify the causative agent / የበሽታውን መንስኤ ለመለየት

B. To count staff / ሠራተኞችን ለመቁጠር

C. To calculate salaries / ደመወዝ ለማስላት

D. To purchase equipment / መሣሪያ ለመግዛት

19. What is the main purpose of isolation? / Isolation ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. To prevent transmission from infected persons / ከተያዙ ሰዎች ወደ ሌሎች በሽታ እንዳይተላለፍ መከላከል

B. To punish patients / ታካሚዎችን መቅጣት

C. To stop all health services / ሁሉንም የጤና አገልግሎት ማቆም

D. To avoid reporting / ሪፖርት እንዳይደረግ ማድረግ

20. What is the purpose of risk communication during an outbreak? / በወረርሽኝ ጊዜ የስጋት ግንኙነት ዓላማው ምንድን ነው?

A. Spread rumors / ወሬ ማሰራጨት

B. Provide timely, accurate and understandable information / ወቅታዊ፣ ትክክለኛና ሊረዳ የሚችል መረጃ መስጠት

C. Hide information / መረጃ መደበቅ

D. Create panic / ሕዝብን ማስደንገጥ

Section 3: Communicable Diseases (21–30)

21. What causes tuberculosis (TB)? / ሳንባ ነቀርሳን ምን ያመጣል?

A. Virus / ቫይረስ

B. Mycobacterium tuberculosis / ማይኮባክቲሪየም ቲዩበርክሎሲስ

C. Fungus / ፈንገስ

D. Worm / ትል

22. What is the common route of pulmonary TB transmission? / ሳንባ ነቀርሳ በዋናነት እንዴት ይተላለፋል?

A. Airborne particles / በአየር የሚሰራጩ ትንንሽ ቅንጣቶች

B. Mosquito bites / ትንኝ ንክሻ

C. Contaminated soil / የተበከለ አፈር

D. Handshake only / በእጅ መጨባበጥ ብቻ

23. Which organism causes malaria? / ወባን የሚያመጣው የትኛው ነው?

A. Plasmodium / ፕላዝሞዲየም

B. Salmonella / ሳልሞኔላ

C. Mycobacterium / ማይኮባክቲሪየም

www.yebichaso.et

D. Candida / ካንዲዳ

24. Which mosquito transmits malaria? / ወባን የሚያስተላልፈው የትኛው ትንኝ ነው?

A. Female Anopheles / ሴት አኖፌለስ

B. Male Anopheles / ወንድ አኖፌለስ

C. Housefly / የቤት ዝንብ

D. Sandfly / የአሸዋ ዝንብ

25. HIV primarily attacks which cells? / HIV በዋናነት የትኞቹን ሴሎች ያጠቃል?

A. Red blood cells / ቀይ የደም ሴሎች

B. CD4 T lymphocytes / CD4 ቲ ሊምፎሳይቶች

C. Platelets / ፕሌትሌቶች

D. Bone cells / የአጥንት ሴሎች

26. What is the main purpose of ART? / ART ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Cure all bacterial diseases / ሁሉንም የባክቴሪያ በሽታዎች ማከም

B. Suppress HIV replication and protect immune function / HIV መባዛትን መግታትና የበሽታ መከላከያ አቅምን መጠበቅ

C. Treat malaria / ወባን ማከም

D. Prevent pregnancy / እርግዝናን መከላከል

27. Which disease is commonly transmitted through contaminated water or food? / በተበከለ ውሃ ወይም ምግብ የሚተላለፈው የትኛው በሽታ ነው?

A. Cholera / ኮሌራ

B. Tuberculosis / ሳንባ ነቀርሳ

C. Measles / ኩፍኝ

D. HIV / ኤች አይ ቪ

28. What is the main prevention method for measles? / ኩፍኝን ለመከላከል ዋናው ዘዴ ምንድን ነው?

A. Vaccination / ክትባት

B. Antibiotics for everyone / ለሁሉም አንቲባዮቲክ

C. Avoiding fruits / ፍራፍሬን መተው

D. Vitamin C alone / ቫይታሚን C ብቻ

29. What is antimicrobial resistance (AMR)? / የፀረ-ተሕዋስያን መድኃኒት መቋቋም (AMR) ምንድን ነው?

A. Microorganisms becoming resistant to medicines / ተሕዋስያን መድኃኒቶችን መቋቋም መቻላቸው

B. Increasing drug prices / የመድኃኒት ዋጋ መጨመር

C. Lack of hospitals / የሆስፒታል እጥረት

D. Increasing health workers / የጤና ሠራተኞች መጨመር

30. What is the appropriate action when a patient is suspected of having a notifiable disease? / ሪፖርት መደረግ ያለበት በሽታ የተጠረጠረ ታካሚ ሲገኝ ምን መደረግ አለበት?

A. Keep it secret / መደበቅ

B. Report promptly according to national guidelines / በብሔራዊ መመሪያ መሠረት በፍጥነት ማሳወቅ

C. Wait until the end of the year / ዓመቱ እስኪያበቃ መጠበቅ

D. Ignore the patient / ታካሚውን መተው

Section 4: Maternal, Child Health & Immunization (31–40)

31. What does ANC stand for? / ANC ምን ማለት ነው?

A. Antenatal Care / የቅድመ ወሊድ እንክብካቤ

B. Acute Nursing Care / አጣዳፊ የነርሲንግ እንክብካቤ

C. Annual Nutrition Control / ዓመታዊ የሥነ-ምግብ ቁጥጥር

D. Advanced Neonatal Clinic / የአራስ ሕፃናት ክሊኒክ

32. What is the main purpose of antenatal care? / የቅድመ ወሊድ እንክብካቤ ዋና ዓላማ ምንድን ነው?

A. Detect risks early and promote maternal and fetal health / አደጋዎችን ቀድሞ መለየትና የእናትንና የፅንስን ጤና ማሻሻል

B. Provide only delivery services / የወሊድ አገልግሎት ብቻ መስጠት

www.yebichaso.et

C. Prevent all pregnancies / ሁሉንም እርግዝና መከላከል

D. Treat only newborns / አራስ ሕፃናትን ብቻ ማከም

33. What does PNC stand for? / PNC ምን ማለት ነው?

A. Postnatal Care / የድኅረ ወሊድ እንክብካቤ

B. Primary Nutrition Control / የመጀመሪያ ደረጃ የሥነ-ምግብ ቁጥጥር

C. Patient Nursing Center / የታካሚ ነርሲንግ ማዕከል

D. Public Nutrition Campaign / የሕዝብ ሥነ-ምግብ ዘመቻ

34. What is exclusive breastfeeding? / Exclusive breastfeeding ምንድን ነው?

A. Breast milk plus water / ጡት ወተትና ውሃ

B. Only breast milk, except permitted medicines, vitamins or ORS when needed / ከሚያስፈልጉ መድኃኒቶች፣ ቫይታሚኖች ወይም ORS በስተቀር የጡት ወተት ብቻ

C. Breast milk plus cow's milk / ጡት ወተትና የከብት ወተት

D. Solid foods only / ጠጣር ምግብ ብቻ

35. At what age should complementary feeding generally begin? / ተጨማሪ ምግብ በአጠቃላይ ከስንት ወር ይጀምራል?

A. At birth / ሲወለድ

B. At 3 months / በ3 ወር

C. At 6 months / በ6 ወር

D. At 12 months / በ12 ወር

36. What is the main purpose of childhood immunization? / የሕፃናት ክትባት ዋና ዓላማ ምንድን ነው?

A. Prevent vaccine-preventable diseases / በክትባት ሊከላከሉ የሚችሉ በሽታዎችን መከላከል

B. Increase hospital visits / የሆስፒታል ጉብኝት መጨመር

C. Treat all infections / ሁሉንም ኢንፌክሽኖች ማከም

D. Replace nutrition / ሥነ-ምግብን መተካት

37. What is the purpose of the cold chain? / Cold chain ዓላማው ምንድን ነው?

www.yebichaso.et

A. Maintain vaccines at recommended temperatures / ክትባቶችን በተመከረው የሙቀት መጠን መጠበቅ

B. Freeze all medicines / ሁሉንም መድኃኒቶች ማቀዝቀዝ

C. Store food / ምግብ ማከማቸት

D. Transport patients / ታካሚዎችን ማጓጓዝ

38. Which is a danger sign during pregnancy? / በእርግዝና ጊዜ የአደጋ ምልክት የትኛው ነው?

A. Severe vaginal bleeding / ከባድ የሴት ብልት ደም መፍሰስ

B. Normal appetite / መደበኛ የምግብ ፍላጎት

C. Mild tiredness after work / ከሥራ በኋላ ቀላል ድካም

D. Normal fetal movement / መደበኛ የፅንስ እንቅስቃሴ

39. What is the purpose of family planning? / የቤተሰብ ዕቅድ ዓላማ ምንድን ነው?

A. Enable individuals and couples to make informed reproductive choices / ግለሰቦችና ጥንዶች በመራቢያ ጤና ላይ በመረጃ የተደገፈ ውሳኔ እንዲወስኑ ማገዝ

B. Force all women to use contraception / ሁሉንም ሴቶች የወሊድ መከላከያ እንዲጠቀሙ ማስገደድ

C. Stop all births / ልደትን ሙሉ በሙሉ ማቆም

D. Treat malaria / ወባን ማከም

40. What is skilled birth attendance? / በሙያዊ ብቃት የተደገፈ የወሊድ አገልግሎት ምንድን ነው?

A. Delivery assisted by a qualified and competent health professional / ብቃት ባለው የጤና ባለሙያ የሚሰጥ የወሊድ እርዳታ

B. Delivery at home without assistance in all cases / ያለ እርዳታ በቤት መውለድ

C. Delivery assisted only by relatives / በዘመድ ብቻ የሚደረግ ወሊድ

D. Delivery without monitoring / ያለ ክትትል ወሊድ

Section 5: Nutrition (41–50)

41. What is malnutrition? / የሥነ-ምግብ እጥረት ምንድን ነው?

A. Imbalance or deficiency/excess of nutrient intake / የምግብ ንጥረ ነገሮች እጥረት፣ ብዛት ወይም አለመመጣጠን

www.yebichaso.et

B. Drinking enough water / በቂ ውሃ መጠጣት

C. Regular exercise / መደበኛ የአካል እንቅስቃሴ

D. Normal growth / መደበኛ እድገት

42. What does stunting indicate? / Stunting ምንን ያመለክታል?

A. Low height-for-age / ከዕድሜ ጋር ሲነጻጸር አጭር ቁመት

B. Low weight-for-height / ከቁመት ጋር ሲነጻጸር ዝቅተኛ ክብደት

C. High blood pressure / ከፍተኛ የደም ግፊት

D. High body temperature / ከፍተኛ የሰውነት ሙቀት

43. What does wasting indicate? / Wasting ምንን ያመለክታል?

A. Low weight-for-height / ከቁመት ጋር ሲነጻጸር ዝቅተኛ ክብደት

B. Low height-for-age only / ቁመት ከዕድሜ ጋር ሲነጻጸር ዝቅተኛ መሆን ብቻ

C. High weight-for-age / ከዕድሜ ጋር ሲነጻጸር ከፍተኛ ክብደት

D. Normal growth / መደበኛ እድገት

44. What is the purpose of MUAC measurement? / MUAC መለካት ዓላማው ምንድን ነው?

A. Screen for acute malnutrition / አጣዳፊ የሥነ-ምግብ እጥረትን ለመለየት

B. Measure blood pressure / የደም ግፊት ለመለካት

C. Measure temperature / ሙቀት ለመለካት

D. Diagnose malaria / ወባን ለመመርመር

45. Which vitamin deficiency causes night blindness? / የየትኛው ቫይታሚን እጥረት የሌሊት ዕውርነትን ያመጣል?

A. Vitamin A / ቫይታሚን A

B. Vitamin C / ቫይታሚን C

C. Vitamin D / ቫይታሚን D

D. Vitamin K / ቫይታሚን K

www.yebichaso.et

46. Iron deficiency commonly causes which condition? / የብረት እጥረት በብዛት የትኛውን ሁኔታ ያመጣል?

A. Anemia / የደም ማነስ

B. Malaria / ወባ

C. Cholera / ኮሌራ

D. Measles / ኩፍኝ

47. What is the purpose of growth monitoring? / የእድገት ክትትል ዓላማው ምንድን ነው?

A. Identify growth problems early / የእድገት ችግሮችን ቀድሞ ለመለየት

B. Determine school grades / የትምህርት ውጤትን ለመወሰን

C. Measure intelligence / ብልህነትን ለመለካት

D. Count family members / የቤተሰብ አባላትን ለመቁጠር

48. What is a balanced diet? / የተመጣጠነ ምግብ ምንድን ነው?

A. A diet containing appropriate amounts of essential nutrients / ተገቢውን መጠን የአስፈላጊ ንጥረ ምግቦች የያዘ ምግብ

B. Eating only carbohydrates / ካርቦሃይድሬት ብቻ መመገብ

C. Eating only meat / ሥጋ ብቻ መመገብ

D. Avoiding vegetables / አትክልትን መተው

49. What is the purpose of vitamin A supplementation in eligible children? / ለተገቢ ዕድሜ ያሉ ሕፃናት ቫይታሚን A መስጠት ዓላማው ምንድን ነው?

A. Prevent vitamin A deficiency and related complications / የቫይታሚን A እጥረትንና ተያያዥ ችግሮችን መከላከል

B. Treat all infections / ሁሉንም ኢንፌክሽኖች ማከም

C. Prevent all injuries / ሁሉንም ጉዳቶች መከላከል

D. Replace breastfeeding / ጡት ማጥባትን መተካት

50. Which is an indicator of acute malnutrition in children? / በሕፃናት አጣዳፊ የሥነ-ምግብ እጥረትን ከሚያመለክቱ መለኪያዎች አንዱ የትኛው ነው?

A. Weight-for-height / ክብደት ከቁመት ጋር ሲነጻጸር

www.yebichaso.et

B. Eye color / የዓይን ቀለም

C. Hair length / የፀጉር ርዝመት

D. Shoe size / የጫማ ቁጥር

Section 6: Environmental Health & WASH (51–60)

51. What does WASH stand for? / WASH ምን ማለት ነው?

A. Water, Sanitation and Hygiene / ውሃ፣ ንጽህናና የግል ንጽህና

B. Women and Social Health / ሴቶችና ማኅበራዊ ጤና

C. Waste and Hospital Safety / ቆሻሻና የሆስፒታል ደህንነት

D. Work and Safety Health / ሥራና ደህንነት

52. Which is the most effective method for preventing fecal-oral transmission? / በሰገራ-አፍ መንገድ የሚተላለፉ በሽታዎችን ለመከላከል የትኛው ውጤታማ ነው?

A. Proper handwashing with soap / በሳሙና በትክክል እጅን መታጠብ

B. Open defecation / በግልጽ ቦታ መጸዳዳት

C. Drinking untreated water / ያልታከመ ውሃ መጠጣት

D. Improper food storage / ምግብን በስህተት ማከማቸት

53. What is the purpose of water chlorination? / ውሃን በክሎሪን ማከም ዓላማው ምንድን ነው?

A. Disinfection of water / ውሃን ከተላላፊ ተሕዋስያን ለማጽዳት

B. Increase water color / የውሃን ቀለም ለመጨመር

C. Increase soil fertility / የአፈርን ለምነት ለመጨመር

D. Improve food taste / የምግብን ጣዕም ለማሻሻል

54. What is proper solid waste management? / ተገቢ የደረቅ ቆሻሻ አያያዝ ምንድን ነው?

A. Collection, segregation, safe transport and disposal / መሰብሰብ፣ መለየት፣ በደህና ማጓጓዝና ማስወገድ

B. Dumping waste in rivers / ቆሻሻን ወንዝ ውስጥ መጣል

C. Burning all waste in public places / ሁሉንም ቆሻሻ በሕዝብ ቦታ ማቃጠል

www.yebichaso.et

D. Keeping waste near food / ቆሻሻን ከምግብ አጠገብ ማስቀመጥ

55. What is vector control? / Vector control ምንድን ነው?

A. Measures to reduce disease-transmitting organisms / በሽታ የሚያስተላልፉ ተሸካሚዎችን ለመቀነስ የሚደረጉ እርምጃዎች

B. Treating broken bones / የተሰበሩ አጥንቶችን ማከም

C. Counting births / ልደትን መቁጠር

D. Measuring temperature / ሙቀትን መለካት

56. Which practice prevents food contamination? / የምግብ ብክለትን የሚከላከለው የትኛው ተግባር ነው?

A. Separating raw and cooked food / ጥሬና የበሰለ ምግብን መለየት

B. Leaving food uncovered / ምግብን ሳይሸፍኑ መተው

C. Using dirty utensils / የቆሸሹ ዕቃዎችን መጠቀም

D. Storing food beside waste / ምግብን ከቆሻሻ አጠገብ ማስቀመጥ

57. What is the purpose of environmental sanitation? / የአካባቢ ንጽህና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Reduce environmental health risks / ከአካባቢ የሚመጡ የጤና አደጋዎችን መቀነስ

B. Increase pollution / ብክለትን መጨመር

C. Reduce access to clean water / ንጹህ ውሃን ማሳጣት

D. Increase waste accumulation / ቆሻሻ እንዲከማች ማድረግ

58. What is the purpose of personal protective equipment (PPE)? / PPE ዓላማው ምንድን ነው?

A. Protect health workers from occupational exposure / የጤና ባለሙያዎችን ከሥራ ቦታ ተጋላጭነት መጠበቅ

B. Decorate the workplace / የሥራ ቦታን ማስዋብ

C. Replace handwashing / እጅ መታጠብን መተካት

D. Replace all infection prevention measures / ሁሉንም የኢንፌክሽን መከላከያዎች መተካት

59. What is the correct way to dispose of used needles? / ያገለገሉ መርፌዎችን በትክክል እንዴት ማስወገድ ይገባል?

A. Put them in a puncture-resistant safety box / መርፌ የማይወጋው የደህንነት ሳጥን ውስጥ ማስገባት

B. Put them in ordinary waste / በመደበኛ ቆሻሻ ውስጥ መጣል

C. Leave them on tables / ጠረጴዛ ላይ መተው

D. Recap and reuse them / ክዳን አድርጎ እንደገና መጠቀም

60. What is an environmental health hazard? / የአካባቢ ጤና አደጋ ምንድን ነው?

A. Air pollution / የአየር ብክለት

B. Safe drinking water / ንጹህ የመጠጥ ውሃ

C. Proper sanitation / ተገቢ ንጽህና

D. Clean food storage / ንጹህ የምግብ ማከማቻ

Section 7: Health Promotion (61–70)

61. What is health promotion? / Health Promotion ምንድን ነው?

A. Enabling people to increase control over and improve their health / ሰዎች በጤናቸው ላይ ቁጥጥር እንዲኖራቸውና እንዲያሻሽሉ ማስቻል

B. Providing treatment only / ሕክምና ብቻ መስጠት

C. Building hospitals only / ሆስፒታል ብቻ መገንባት

D. Selling medicines / መድኃኒት መሸጥ

62. What is behavior change communication (BCC)? / BCC ምንድን ነው?

A. Communication designed to encourage healthier behaviors / ጤናማ ባህሪዎችን ለማበረታታት የሚደረግ ግንኙነት

B. Financial communication / የፋይናንስ ግንኙነት

C. Staff punishment / የሠራተኛ ቅጣት

D. Drug distribution / የመድኃኒት ስርጭት

63. What is community participation? / የማኅበረሰብ ተሳትፎ ምንድን ነው?

A. Involving community members in identifying problems and solutions / ማኅበረሰቡን ችግሮችንና መፍትሔዎችን በመለየት ማሳተፍ

B. Excluding the community / ማኅበረሰቡን ማግለል

C. Making decisions without consultation / ያለ ምክክር ውሳኔ መወሰን

D. Limiting information / መረጃን መገደብ

64. What is the main purpose of health education? / የጤና ትምህርት ዋና ዓላማው ምንድን ነው?

A. Improve health knowledge and support informed decisions / የጤና እውቀትን ማሻሻልና በመረጃ የተደገፈ ውሳኔን ማገዝ

B. Increase rumors / ወሬ መጨመር

C. Hide health information / የጤና መረጃን መደበቅ

D. Replace medical services / የሕክምና አገልግሎትን መተካት

65. Which is an example of a non-communicable disease? / ተላላፊ ያልሆነ በሽታ ምሳሌ የትኛው ነው?

A. Diabetes mellitus / የስኳር በሽታ

B. Cholera / ኮሌራ

C. Tuberculosis / ሳንባ ነቀርሳ

D. Measles / ኩፍኝ

66. Which is a major modifiable risk factor for cardiovascular disease? / ለልብና የደም ሥር በሽታ ሊሻሻል የሚችል ዋና የአደጋ ምክንያት የትኛው ነው?

A. Tobacco use / ትምባሆ መጠቀም

B. Age / ዕድሜ

C. Family history / የቤተሰብ ታሪክ

D. Genetic inheritance / የዘር ውርስ

67. What is the purpose of screening? / Screening ዓላማው ምንድን ነው?

A. Identify possible disease in apparently healthy people / በጤናማ የሚመስሉ ሰዎች ውስጥ ሊኖር የሚችል በሽታን ቀድሞ መለየት

B. Treat all patients without testing / ምርመራ ሳይደረግ ሁሉንም ማከም

C. Replace diagnosis / ምርመራን መተካት

D. Stop health education / የጤና ትምህርትን ማቆም

68. What is the social determinant of health? / የጤና ማኅበራዊ መወሰኛ ምንድን ነው?

A. Conditions in which people are born, grow, live, work and age / ሰዎች የሚወለዱበት፣ የሚያድጉበት፣ የሚኖሩበት፣ የሚሠሩበትና የሚያረጁበት ሁኔታ

B. Blood group only / የደም ዓይነት ብቻ

C. Height only / ቁመት ብቻ

D. Eye color only / የዓይን ቀለም ብቻ

69. What is community diagnosis? / Community diagnosis ምንድን ነው?

A. Systematic assessment of community health problems and needs / የማኅበረሰብ የጤና ችግሮችንና ፍላጎቶችን በሥርዓት መገምገም

B. Diagnosing one patient only / አንድ ታካሚን ብቻ መመርመር

C. Hospital financial audit / የሆስፒታል ፋይናንስ ኦዲት

D. Staff recruitment / ሠራተኛ መቅጠር

70. What is primary health care? / የመጀመሪያ ደረጃ የጤና እንክብካቤ ምንድን ነው?

A. Essential health care that is accessible and community-oriented / ተደራሽና ማኅበረሰብን ያማከለ አስፈላጊ የጤና እንክብካቤ

B. Specialized surgery only / ልዩ ቀዶ ጥገና ብቻ

C. Private hospital care only / የግል ሆስፒታል እንክብካቤ ብቻ

D. Emergency care only / የአደጋ ጊዜ እንክብካቤ ብቻ

Section 8: Health Management (71–80)

71. What is the first step in planning a health program? / የጤና ፕሮግራም ዕቅድ ሲዘጋጅ የመጀመሪያው ደረጃ ምንድን ነው?

A. Situation analysis / የሁኔታ ትንተና

B. Final evaluation / የመጨረሻ ግምገማ

C. Staff dismissal / ሠራተኞችን ማሰናበት

D. Closing the program / ፕሮግራሙን መዝጋት

72. What does SMART objective mean? / SMART ዓላማ ምን ማለት ነው?

www.yebichaso.et

A. Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound / የተወሰነ፣ የሚለካ፣ ሊሳካ የሚችል፣ ተገቢና የጊዜ ገደብ ያለው

B. Simple, Modern, Active, Real, Technical

C. Scientific, Medical, Accurate, Rapid, Timely

D. Social, Management, Administration, Research, Training

73. What is monitoring? / Monitoring ምንድን ነው?

A. Continuous tracking of activities and progress / የሥራ እንቅስቃሴዎችንና እድገትን በተከታታይ መከታተል

B. One-time activity only / አንድ ጊዜ ብቻ የሚደረግ ተግባር

C. Closing the health facility / ጤና ተቋምን መዝጋት

D. Hiring staff / ሠራተኛ መቅጠር

74. What is evaluation? / Evaluation ምንድን ነው?

A. Systematic assessment of program performance and results / የፕሮግራምን አፈጻጸምና ውጤት በሥርዓት መገምገም

B. Daily attendance only / ዕለታዊ መገኘት ብቻ

C. Buying supplies / አቅርቦት መግዛት

D. Writing letters only / ደብዳቤ መጻፍ ብቻ

75. What is leadership? / Leadership ምንድን ነው?

A. Influencing and guiding people toward common goals / ሰዎችን ወደ የጋራ ዓላማ መምራትና ማነሳሳት

B. Giving orders without accountability / ያለ ተጠያቂነት ትዕዛዝ መስጠት

C. Avoiding responsibility / ኃላፊነትን መሸሽ

D. Working alone / ብቻን መሥራት

76. What is delegation? / Delegation ምንድን ነው?

A. Assigning authority and tasks appropriately to others / ሥልጣንንና ተግባርን በተገቢው ሁኔታ ለሌሎች መስጠት

B. Refusing all tasks / ሁሉንም ተግባር መ拒否

C. Avoiding supervision / ክትትልን መተው

D. Removing all responsibility / ሁሉንም ኃላፊነት ማስወገድ

77. What is supportive supervision? / Supportive supervision ምንድን ነው?

A. Supervising, coaching and helping staff improve performance / ሠራተኞችን መከታተል፣ ማሰልጠንና አፈጻጸማቸውን ማሻሻል

B. Punishing staff only / ሠራተኞችን ብቻ መቅጣት

C. Ignoring problems / ችግሮችን መተው

D. Avoiding communication / ግንኙነትን መተው

78. What is resource allocation? / Resource allocation ምንድን ነው?

A. Distributing available resources according to priorities and needs / ያሉ ሀብቶችን እንደ ቅድሚያና ፍላጎት ማከፋፈል

B. Destroying resources / ሀብትን ማባከን

C. Keeping all resources unused / ሀብትን ሳይጠቀሙ ማቆየት

D. Giving all resources to one person / ሀብትን ለአንድ ሰው ብቻ መስጠት

79. What is a key purpose of teamwork? / የቡድን ሥራ ዋና ዓላማ ምንድን ነው?

A. Achieving shared objectives through collaboration / በትብብር የጋራ ዓላማዎችን ማሳካት

B. Creating conflict / ግጭት መፍጠር

C. Competing destructively / በጎጂ መንገድ መወዳደር

D. Hiding information / መረጃ መደበቅ

80. What is a key component of a health facility annual plan? / የጤና ተቋም ዓመታዊ ዕቅድ ዋና ክፍል የትኛው ነው?

A. Objectives, activities, indicators, budget and timeline / ዓላማዎች፣ ተግባራት፣ መለኪያዎች፣ በጀትና የጊዜ ሰሌዳ

B. Staff names only / የሠራተኞች ስም ብቻ

C. Building colors only / የሕንፃ ቀለም ብቻ

D. Equipment prices only / የመሣሪያ ዋጋ ብቻ

Section 9: HMIS, Data Management & Research (81–90)

www.yebichaso.et

81. What does HMIS stand for? / HMIS ምን ማለት ነው?

A. Health Management Information System / የጤና አስተዳደር መረጃ ሥርዓት

B. Hospital Medical Inspection Service

C. Health Monitoring Internal Standard

D. Human Management Information Service

82. What is DHIS2 used for? / DHIS2 ለምን ይጠቅማል?

A. Health data management, analysis and reporting / የጤና መረጃ አስተዳደር፣ ትንተናና ሪፖርት

B. Patient surgery / የቀዶ ጥገና

C. Drug manufacturing / መድኃኒት ማምረት

D. Building construction / ግንባታ

83. Which is a dimension of data quality? / ከመረጃ ጥራት መለኪያዎች አንዱ የትኛው ነው?

A. Accuracy / ትክክለኛነት

B. Color / ቀለም

C. Weight of paper / የወረቀት ክብደት

D. Font size / የፊደል መጠን

84. What does data completeness mean? / Data completeness ምን ማለት ነው?

A. All required data fields and reports are filled / ሁሉም አስፈላጊ የመረጃ መስኮችና ሪፖርቶች መሟላት

B. Data are deleted / መረጃ መሰረዝ

C. Data are hidden / መረጃ መደበቅ

D. Data are duplicated / መረጃ መደጋገም

85. What is the purpose of data validation? / Data validation ዓላማው ምንድን ነው?

A. Check whether data are reasonable, accurate and consistent / መረጃው ተገቢ፣ ትክክለኛና ወጥነት ያለው መሆኑን መፈተሽ

B. Increase errors / ስህተትን መጨመር

C. Delete all records / ሁሉንም መዝገቦች መሰረዝ

www.yebichaso.et

D. Stop reporting / ሪፖርትን ማቆም

86. What is a health indicator? / የጤና መለኪያ ምንድን ነው?

A. A measurable variable used to assess health status or performance / የጤና ሁኔታን ወይም አፈጻጸምን ለመለካት የሚያገለግል መለኪያ

B. A hospital building / የሆስፒታል ሕንፃ

C. A staff uniform / የሠራተኛ ዩኒፎርም

D. A medicine brand / የመድኃኒት ስም

87. What is a denominator in a rate calculation? / በመጠን ስሌት ውስጥ Denominator ምንድን ነው?

A. The total population or group at risk / አጠቃላይ ሕዝብ ወይም ተጋላጭ ቡድን

B. The number of new cases only / አዳዲስ ሕመሞች ብቻ

C. The number of deaths only / ሞት ብቻ

D. The number of facilities / የተቋማት ብዛት

88. If 50 new cases occur in a population of 5,000, what is the incidence proportion? / በ5,000 ሕዝብ ውስጥ 50 አዳዲስ ሕመሞች ቢከሰቱ የIncidence proportion ስንት ነው?

A. 0.1%

B. 1%

C. 5%

D. 10%

89. What is informed consent in research? / Informed consent በምርምር ምን ማለት ነው?

A. Voluntary agreement after adequate information is provided / በቂ መረጃ ከተሰጠ በኋላ በፈቃድ የሚሰጥ ስምምነት

B. Forcing participants / ተሳታፊዎችን ማስገደድ

C. Hiding the purpose / ዓላማን መደበቅ

D. Collecting data without permission / ያለ ፈቃድ መረጃ መሰብሰብ

90. Why is confidentiality important in health information? / በጤና መረጃ ውስጥ Confidentiality ለምን አስፈለገ?

A. Protect patient privacy / የታካሚን ግላዊነት ለመጠበቅ

B. Publish all patient records / ሁሉንም የታካሚ መዝገቦች ለማሳተም

C. Share passwords / የይለፍ ቃል ለማጋራት

D. Avoid documentation / ሰነድ እንዳይዘጋጅ ለማድረግ

Section 10: Ethics, Leadership & Emergency Preparedness (91–100)

91. What is professional ethics? / ሙያዊ ሥነ-ምግባር ምንድን ነው?

A. Principles guiding professional conduct / የሙያ ባህሪን የሚመሩ መርሆዎች

B. Personal wealth / የግል ሀብት

C. Political competition / የፖለቲካ ውድድር

D. Avoiding work / ሥራን መሸሽ

92. What does accountability mean? / Accountability ምን ማለት ነው?

A. Taking responsibility for decisions and actions / ለውሳኔና ለተግባር ኃላፊነት መውሰድ

B. Blaming others / ሌሎችን መውቀስ

C. Hiding mistakes / ስህተትን መደበቅ

D. Avoiding reporting / ሪፖርትን መሸሽ

93. What is conflict of interest? / Conflict of interest ምንድን ነው?

A. A situation where personal interests may improperly influence professional duties / የግል ጥቅም ሙያዊ ኃላፊነትን ሊያዛባ የሚችልበት ሁኔታ

B. Teamwork / የቡድን ሥራ

C. Staff training / የሠራተኛ ሥልጠና

D. Normal communication / መደበኛ ግንኙነት

94. What should a health professional do when a patient complains about service? / ታካሚ ስለ አገልግሎት ቅሬታ ሲያቀርብ የጤና ባለሙያው ምን ማድረግ አለበት?

A. Listen respectfully, investigate and respond appropriately / በአክብሮት ማዳመጥ፣ ማጣራትና ተገቢ ምላሽ መስጠት

B. Ignore the complaint / ቅሬታውን መተው

C. Insult the patient / ታካሚውን መስደብ

D. Destroy the complaint record / የቅሬታ መዝገቡን ማጥፋት

95. What is equity in health care? / Equity in health care ምን ማለት ነው?

A. Providing care according to need and reducing unfair inequalities / እንደ ፍላጎት አገልግሎት መስጠትና ፍትሐዊ ያልሆኑ ልዩነቶችን መቀነስ

B. Giving services only to wealthy people / ለሀብታሞች ብቻ አገልግሎት መስጠት

C. Refusing vulnerable groups / ተጋላጭ ቡድኖችን መከልከል

D. Providing identical resources regardless of need / ፍላጎትን ሳያገናዝብ እኩል ሀብት መስጠት

96. What is triage? / Triage ምንድን ነው?

A. Prioritizing patients according to urgency of clinical need / ታካሚዎችን እንደ አስቸኳይ የሕክምና ፍላጎታቸው ቅድሚያ መስጠት

B. Registering staff / ሠራተኞችን መመዝገብ

C. Counting medicines / መድኃኒት መቁጠር

D. Preparing budgets / በጀት ማዘጋጀት

97. What is disaster preparedness? / Disaster preparedness ምንድን ነው?

A. Planning and preparing to respond effectively to emergencies / ለአደጋዎች ውጤታማ ምላሽ ለመስጠት ዕቅድ ማዘጋጀትና መዘጋጀት

B. Waiting until disaster occurs / አደጋ እስኪከሰት መጠበቅ

C. Ignoring emergency risks / የአደጋ ስጋቶችን መተው

D. Closing all health facilities / ሁሉንም የጤና ተቋማት መዝጋት

98. What is risk assessment? / Risk assessment ምንድን ነው?

A. Identifying hazards and evaluating their likelihood and impact / አደጋዎችን መለየትና የመከሰት ዕድላቸውንና ተፅዕኖአቸውን መገምገም

B. Ignoring possible hazards / ሊከሰቱ የሚችሉ አደጋዎችን መተው

C. Counting employees / ሠራተኞችን መቁጠር

www.yebichaso.et

D. Buying office furniture / የቢሮ ዕቃ መግዛት

99. What is the most appropriate response to a suspected occupational exposure to blood? / በሥራ ቦታ ለደም ተጋላጭነት ሲኖር ተገቢው ምላሽ ምንድን ነው?

A. Wash the affected area, report immediately and seek urgent occupational health assessment / የተጋለጠውን አካባቢ ማጠብ፣ ወዲያውኑ ማሳወቅና አስቸኳይ የሙያ ጤና ግምገማ ማግኘት

B. Ignore it / መተው

C. Wait for symptoms / ምልክት እስኪታይ መጠበቅ

D. Hide the incident / ክስተቱን መደበቅ

100. What is the most important responsibility of a Public Health Officer? / የPublic Health Officer ዋና ኃላፊነት ምንድን ነው?

A. Protect and improve population health through evidence-based public health action / በማስረጃ ላይ በተመሠረተ የሕዝብ ጤና እርምጃ የሕዝብን ጤና መጠበቅና ማሻሻል

B. Treat only individual patients / አንድ አንድ ታካሚዎችን ብቻ ማከም

C. Focus only on hospital income / በሆስፒታል ገቢ ላይ ብቻ ማተኮር

D. Avoid community activities / የማኅበረሰብ ተግባራትን መተው

PART II – ANSWER KEY & EXPLANATIONS

የመልስ ቁልፍና ማብራሪያ

ከዚህ በታች የ100 ጥያቄዎች ትክክለኛ መልሶችና አጭር ማብራሪያዎች ቀርበዋል።

Section 1: Epidemiology (1–10)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
1	B	Epidemiology studies disease distribution and determinants in populations. በሕዝብ ውስጥ የበሽታ ስርጭትና መንስኤ ያጠናል።
2	B	Incidence measures new cases. አዳዲስ የበሽታ ሁኔታዎችን ይለካል።
3	B	Prevalence measures all existing cases. ያሉትን አጠቃላይ ሕመሞች ይለካል።
4	B	Incidence measures new cases. አዳዲስ ሕመሞችን ይመዝናል።
5	A	Case-control compares cases and controls to investigate exposures. ተጋላጭነትን ለመለየት ያግዛል።

www.yebichaso.et

6	A	A risk factor increases disease likelihood. የበሽታ ዕድልን ይጨምራል።
7	B	Agent, host and environment form the epidemiological triangle. ተላላፊ ወኪል፣ አስተናጋጅና አካባቢ ናቸው።
8	A	Cohort studies follow groups over time. ቡድኖችን በጊዜ ሂደት ይከታተላሉ።
9	B	Mortality rate measures deaths in a population. የሞት መጠንን ይለካል።
10	B	Immunization prevents disease before it occurs. ክትባት በሽታን ከመከሰቱ በፊት ይከላከላል።

Section 2: Disease Surveillance & Outbreak (11–20)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
11	A	Surveillance includes systematic data collection, analysis and interpretation. መረጃ መሰብሰብና መተንተንን ያካትታል።
12	B	An outbreak means cases exceed the expected level. ከሚጠበቀው በላይ ሕመም መከሰት ነው።
13	B	Verification and rapid assessment are essential. ሁኔታውን ማረጋገጥና መገምገም ያስፈልጋል።
14	B	A line list records individual case information. የእያንዳንዱን ተጠቂ መረጃ ይመዘግባል።
15	A	Contact tracing identifies exposed individuals. ተጋላጭ ሰዎችን ይለያል።
16	A	An epidemic curve shows cases over time. የበሽታ መከሰትን በጊዜ ያሳያል።
17	A	IDSR means Integrated Disease Surveillance and Response. የተቀናጀ የበሽታ ክትትልና ምላሽ ማለት ነው።
18	A	Laboratory tests help identify the causative agent. የበሽታውን መንስኤ ይለያሉ።
19	A	Isolation reduces transmission from infected people. በሽታ እንዳይተላለፍ ይከላከላል።
20	B	Risk communication provides accurate and timely information. ትክክለኛና ወቅታዊ መረጃ ይሰጣል።

Section 3: Communicable Diseases (21–30)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
21	B	TB is caused by Mycobacterium tuberculosis. ሳንባ ነቀርሳን ይህ ባክቴሪያ ያመጣል።
22	A	Pulmonary TB spreads through airborne particles. በአየር የሚሰራጩ ቅንጣቶች ይተላለፋል።
23	A	Malaria is caused by Plasmodium parasites. ወባን ፕላዝሞዲየም ያመጣል።
24	A	Female Anopheles mosquitoes transmit malaria. ሴት አኖፌለስ ትንኝ ወባን ታስተላልፋለች።
25	B	HIV attacks CD4 T cells. HIV የCD4 ሴሎችን ያጠቃል።
26	B	ART suppresses HIV replication. ART የHIV መባዛትን ይገታል።
27	A	Cholera spreads mainly through contaminated water or food. ኮሌራ በተበከለ ውሃና ምግብ ይተላለፋል።
28	A	Vaccination is the main prevention method for measles. ክትባት ዋናው መከላከያ ነው።
29	A	AMR occurs when microorganisms resist antimicrobial medicines. ተሕዋስያን መድኃኒትን መቋቋም ነው።
30	B	Notifiable diseases should be reported promptly. ሪፖርት የሚደረጉ በሽታዎች በፍጥነት መገለጽ አለባቸው።

www.yebichaso.et

Section 4: Maternal, Child Health & Immunization (31–40)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
31	A	ANC means Antenatal Care. የቅድመ ወሊድ እንክብካቤ ማለት ነው።
32	A	ANC detects risks and promotes maternal and fetal health. የእናትና የፅንስ ጤናን ይጠብቃል።
33	A	PNC means Postnatal Care. የድኅረ ወሊድ እንክብካቤ ነው።
34	B	Exclusive breastfeeding means breast milk only, with specified exceptions. ከተፈቀዱ ልዩ ሁኔታዎች በስተቀር ጡት ወተት ብቻ ነው።
35	C	Complementary feeding starts at 6 months. ተጨማሪ ምግብ በ6 ወር ይጀምራል።
36	A	Immunization prevents vaccine-preventable diseases. በክትባት የሚከላከሉ በሽታዎችን ይከላከላል።
37	A	Cold chain maintains vaccine quality. የክትባት ጥራትን ይጠብቃል።
38	A	Severe bleeding is an obstetric danger sign. ከባድ ደም መፍሰስ የአደጋ ምልክት ነው።
39	A	Family planning supports informed reproductive choices. በመራቢያ ጤና ላይ በመረጃ የተደገፈ ውሳኔ ያግዛል።
40	A	Skilled birth attendance involves qualified professionals. ብቃት ባለው ባለሙያ የወሊድ እርዳታ መስጠት ነው።

Section 5: Nutrition (41–50)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
41	A	Malnutrition includes deficiencies, excesses or imbalances. የንጥረ ምግብ እጥረትና ከመጠን በላይ መሆንን ያካትታል።
42	A	Stunting means low height-for-age. ከዕድሜ ጋር ሲነጻጸር አጭር ቁመት ማለት ነው።
43	A	Wasting means low weight-for-height. ከቁመት ጋር ሲነጻጸር ዝቅተኛ ክብደት ነው።
44	A	MUAC screens for acute malnutrition. አጣዳፊ የሥነ-ምግብ እጥረትን ለመለየት ይጠቅማል።
45	A	Vitamin A deficiency can cause night blindness. የቫይታሚን A እጥረት የሌሊት ዕውርነትን ያመጣል።
46	A	Iron deficiency commonly causes anemia. የብረት እጥረት የደም ማነስን ያመጣል።
47	A	Growth monitoring identifies growth problems early. የእድገት ችግርን ቀድሞ ይለያል።
48	A	A balanced diet provides essential nutrients in appropriate amounts. አስፈላጊ ንጥረ ምግቦችን በተገቢ መጠን ያቀርባል።
49	A	Vitamin A supplementation prevents deficiency and complications. የቫይታሚን A እጥረትን ይከላከላል።
50	A	Weight-for-height is an indicator of acute malnutrition. ክብደትን ከቁመት ጋር በማነጻጸር አጣዳፊ የሥነ-ምግብ እጥረትን ይለያል።

Section 6: Environmental Health & WASH (51–60)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
51	A	WASH means Water, Sanitation and Hygiene. ውሃ፣ ንጽህናና የግል ንጽህና ማለት ነው።

www.yebichaso.et

52	A	Handwashing with soap reduces fecal-oral transmission. በሳሙና እጅን መታጠብ በሽታን ይቀንሳል።
53	A	Chlorination disinfects water. ክሎሪን ውሃን ያጸዳል።
54	A	Proper waste management requires collection, segregation and safe disposal. ቆሻሻን መሰብሰብ፣ መለየትና በደህና ማስወገድ ነው።
55	A	Vector control reduces disease transmission. የበሽታ ተሸካሚዎችን ይቀንሳል።
56	A	Separating raw and cooked foods prevents contamination. ጥሬና የበሰለ ምግብን መለየት ብክለትን ይከላከላል።
57	A	Environmental sanitation reduces health hazards. የአካባቢ የጤና አደጋዎችን ይቀንሳል።
58	A	PPE protects workers from occupational exposure. ባለሙያዎችን ከተጋላጭነት ይጠብቃል።
59	A	Safety boxes prevent needle-stick injuries. የመርፌ መውጋት አደጋን ይቀንሳሉ።
60	A	Air pollution is an environmental health hazard. የአየር ብክለት ለጤና አደገኛ ነው።

Section 7: Health Promotion (61–70)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
61	A	Health promotion empowers people to improve health. ሰዎች ጤናቸውን እንዲያሻሽሉ ያግዛል።
62	A	BCC supports healthier behavior. ጤናማ ባህሪን ያበረታታል።
63	A	Community participation involves people in solving local problems. ማኅበረሰቡን በችግር መፍቻ ያሳትፋል።
64	A	Health education improves knowledge and decisions. የጤና እውቀትን ያሳድጋል።
65	A	Diabetes is a non-communicable disease. የስኳር በሽታ ተላላፊ አይደለም።
66	A	Tobacco use is a modifiable cardiovascular risk factor. ትምባሆ መጠቀም ሊሻሻል የሚችል የአደጋ ምክንያት ነው።
67	A	Screening helps identify possible disease early. በሽታን ቀድሞ ለመለየት ይረዳል።
68	A	Social determinants are the conditions in which people live and work. የኑሮና የሥራ ሁኔታዎችን ያመለክታል።
69	A	Community diagnosis identifies population health needs. የማኅበረሰቡን የጤና ፍላጎት ይለያል።
70	A	PHC provides accessible essential health care. ተደራሽ የመጀመሪያ ደረጃ የጤና እንክብካቤ ነው።

Section 8: Health Management (71–80)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
71	A	Situation analysis identifies needs and problems before planning. ዕቅድ ከመዘጋጀቱ በፊት ሁኔታውን መተንተን ነው።
72	A	SMART objectives are specific, measurable, achievable, relevant and time-bound. ግልጽ፣ የሚለካ፣ ሊሳካ የሚችል፣ ተገቢና ጊዜ የተወሰነ ነው።
73	A	Monitoring continuously tracks progress. የሥራ እድገትን በተከታታይ ይከታተላል።
74	A	Evaluation assesses results and performance. ውጤትንና አፈጻጸምን ይገመግማል።

www.yebichaso.et

75	A	Leadership guides people toward common goals. ሰዎችን ወደ የጋራ ዓላማ ይመራል።
76	A	Delegation assigns tasks and appropriate authority. ተግባርንና ሥልጣንን በአግባቡ ማስረከብ ነው።
77	A	Supportive supervision improves staff performance through guidance. በምክርና በክትትል የሠራተኞችን ብቃት ያሳድጋል።
78	A	Resource allocation distributes resources according to needs. ሀብትን እንደ ፍላጎት ያከፋፍላል።
79	A	Teamwork supports common objectives. የጋራ ዓላማን ለማሳካት ያግዛል።
80	A	Annual plans require objectives, activities, indicators, budget and timeline. ዕቅድ እነዚህን ክፍሎች ማካተት አለበት።

Section 9: HMIS, Data & Research (81–90)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
81	A	HMIS means Health Management Information System. የጤና አስተዳደር መረጃ ሥርዓት ነው።
82	A	DHIS2 manages and analyzes health data. የጤና መረጃን ለማስተዳደርና ለመተንተን ይጠቅማል።
83	A	Accuracy is a major data quality dimension. ትክክለኛነት የመረጃ ጥራት መለኪያ ነው።
84	A	Completeness means required information is filled. አስፈላጊ መረጃዎች መሟላት ነው።
85	A	Validation checks data quality and consistency. የመረጃን ትክክለኛነትና ወጥነት ይፈትሻል።
86	A	Indicators measure health status or performance. የጤና ሁኔታንና አፈጻጸምን ይለካሉ።
87	A	Denominator is the population or group used as the base of a rate. በስሌት ውስጥ መሠረት የሚሆነው ሕዝብ ነው።
88	B	50 ÷ 5,000 × 100 = 1%. የIncidence proportion 1% ነው።
89	A	Informed consent requires voluntary agreement based on information. በመረጃ ላይ የተመሠረተ የፈቃድ ስምምነት ነው።
90	A	Confidentiality protects patient privacy. የታካሚን ሚስጥርና ግላዊነት ይጠብቃል።

Section 10: Ethics, Leadership & Emergency (91–100)

No.	Answer	Explanation / ማብራሪያ
91	A	Professional ethics guide professional behavior. ሙያዊ ባህሪን ይመራሉ።
92	A	Accountability means taking responsibility. ኃላፊነትን መውሰድ ማለት ነው።
93	A	Conflict of interest occurs when personal interests may affect duties. የግል ጥቅም ሙያዊ ግዴታን ሊያዛባ ሲችል ነው።
94	A	Complaints should be heard respectfully and investigated. ቅሬታን በአክብሮት ማዳመጥና ማጣራት ያስፈልጋል።
95	A	Equity means services according to need and reducing unfair inequalities. እንደ ፍላጎት ፍትሐዊ አገልግሎት መስጠት ነው።
96	A	Triage prioritizes patients by clinical urgency. ታካሚዎችን እንደ አስቸኳይነታቸው ይለያል።
97	A	Preparedness involves planning before emergencies. አደጋ ከመከሰቱ በፊት መዘጋጀት ነው።

www.yebichaso.et

98 A Risk assessment identifies hazards and their likelihood and impact. አደጋንና ተፅዕኖውን ይገምግማል።

99 A Immediate washing, reporting and urgent assessment are essential. ወዲያውኑ ማጠብ፣ ማሳወቅና ምርመራ ማግኘት ያስፈልጋል።

100 A Public Health Officers protect and improve population health. የሕዝብን ጤና መጠበቅና ማሻሻል ዋና ኃላፊነታቸው ነው።

www.yebichaso.et